

THE VOICE OF SLOVENIA

novice in zanimivosti iz Slovenije, o slovencih v Avstraliji in po svetu
news from Slovenia, about Slovenians in Australia and around the world

ZA OBSTOJ SLOVENSKEGA JEZIKA IN KULTURE - ZA ŽIVLJENJE SLOVENSKE SKUPNOSTI V AVSTRALIJI - ZA VSE SLOVENCE!

Leto 9 / št. 172 - December 2001 Cena: \$ 5.00 Sydney - Avstralija <http://www.glasslovenije.com.au>

Na seminarju slovenskih medijev iz tujine kar osem Avstralcev

LJUBLJANA /GLAS SLOVENIJE/ Od 3. do 8. septembra je potekal v Ljubljani seminar za slovenske izseljenske novinarje in urednike iz tujine, ki sta ga pripravila Urad vlade za informiranje RS in Urad za Slovence v zamejstvu in po svetu. Med štiriindvajsetimi udeleženci iz različnih držav je bilo osem avstralskih novinark in novinarjev radijskih in tiskanih medijev. Na fotografiji Avstralci s Tatjano Lesjak. Več na str. 4

Adrian Vatovec z Vladom Kreslinom na CD-ju s skladbo "Play With Fire"

ADELAIDE /GLAS SLOVENIJE/ – Morda še niste slišali: znani glasbenik iz Adelaide, Adrian Vatovec, slovenskih staršev sin, je napisal in skomponiral skladbo *Play With Fire*. Na CD-ju jo izvaja popularni slovenski (prekmurski) pevec Vlado Kreslin. Adrian, predstavnik druge generacije Slovencev v Avstraliji, je izredno aktiven v Slovenskem klubu. Za seboj ima pa tudi veliko glasbenih uspehov. Adrian se oglaša v angleški prilogi.

V tej številki še:

Dr. Boštjan Kobe s Queensland univerze prejel za svoje znanstveno delo prestižno nagrado avstralskega ministra za znanost in industrijo.

Urad za Slovence po svetu podelil priznanja

SYDNEY, MELBOURNE /GLAS SLOVENIJE/ – Priznanja za dolgoletno delo v avstralski slovenski skupnosti so prejeli:

- Mariza Ličan
- Slovenski šolski odbor NSW ob 25-letnici
- Klub Triglav Sydney
- Športno društvo St. Albans ob 20-letnici

Helena Drnovšek-Zorko zapušča Avstralijo

CANBERRA /GLAS SLOVENIJE/ – Odpravnica poslov v slovenskem Veleposlanstvu v Canberri Helena Drnovšek-Zorko v začetku leta 2002 zaključuje svoje petletno službovanje na Veleposlanstvu RS v Canberri.

Naročnine na Glas Slovenije podaljšane za tri mesece

Urednica Glasa Slovenije Stanka Gregorič se tokrat opravičuje, ker časopisa ni bilo tri mesece. Po seminarju novinarjev iz tujine v Ljubljani, si je namreč po desetih letih prvič privoščila daljši dopust. Po vrniti iz Slovenije pa so, tako kot drugim računalniškim imenikom, po internetu kar deževali virusi (sreča, da sta lista naročnikov in tekst Glasa Slovenije zavarovana). Tokratni virus je bil (in še vedno se ga bojimo) prava groza, imenuje se WORM BADTRANS.B, vrine se v vsak najmanjši kotiček računalnika. Glas Slovenije ima, tako kot sicer vsako izseljensko glasilo, finančne težave. Kmalu bo konec leta 2001 pa nekateri naročniki, ki bi morali poravnati naročnino že junija, tega še zdaj niso storili. Z rednim plačevanjem bi nam olajšali vsaj en del naših težav.

Ker Glas Slovenije ni izhajal septembra, oktobra in novembra 2001, smo datumne plačanih naročnin podaljšali za tri mesece. Do kdaj je naročnina plačana je razvidno iz datuma na ovojnici (kuverti), v kateri vam pošiljamo časopis (Glej: Exp: ...)

Uredništvo

vam želi uredništvo

MARIZA LIČAN
1942-2001

Po dolgi in hudi bolezni je v ponedeljek, 5. oktobra 2001 v bolnišnici Liverpool v Sydneyju preminula dolgoletna radijska delavka in učiteljica slovenskega jezika

Mariza Ličan.

Polnih šestindvajset let je bila v službi na državni etnični radijski postaji SBS, kjer je skoraj do zadnjega pripravljala oddaje v slovenskem jeziku. Pred bolezni jo je devetnajst let, kot učiteljica slovenščine, službovala na šoli v Bankstownu, enajst let pa je učila slovenščino v dopolnilni šoli Kluba Triglav. Dvajset let je bila članica Slovenskega šolskega odbora, od tega deset let predsednica. Pokopana je 9. novembra 2001 na sydneyjskem pokopališču Rookwood. Naj počiva v zasluzenem miru!

Sožalje soprogu Milanu in ostalim žalujočim.
Uredništvo

Primer dobrega poslovnega sodelovanja 50807 km z Alpetourovim vozilom

LJUBLJANA/KRANJ /GLAS SLOVENIJE/ – V času bivanja v Sloveniji, je podjetje Alpetour (rent-a-car) iz Kranja omogočilo udeležencema seminarja iz Slovenske medijske hiše - Sydney, v dobrini poslovni izmenjavi, uporabo njihovega vozila. Za sodelovanje se zahvaljujemo direktorju Janku Knafliju in Ivanki Gaber-Zupančič, še posebej pa Mitji Snediču. Hvala tudi Tonetu Bulovcu, ki je pred časom vzpostavil prve stike med nami in Alpetourom. Podjetje Alpetour nudi, v sodelovanju s sydneyjsko potovalno agencijo Adriatic Adventure, najcenejši najem avtomobila (rent-a-car). Pri tem imajo obiskovalci iz Avstralije, ki omenijo Glas Slovenije, še poseben popust. Dostava po dogovoru. Pestra izbira osebnih vozil. Z Alpetourom se lahko dogovorite o nabavi vozila že pred potovanjem v Slovenijo. /Web: <http://www.alpetour.si>

Poklicite Adriatic Adventure na telefonsko številko (02) 9823 0022 ali Alpetour v Kranj na številko 0011-386-4-204 2011.

Nataša Škof razstavlja v Sloveniji, str. 18

Iz dnevnika
urednice

Stanka Gregorič

Seminarski teden v Sloveniji

To je prva številka po obisku Slovenije. Ne bo samo formalnosti radi, če se najprej in predvsem zahvalim Uradu vlade za informiranje in Uradu za Slovence v zamejstvu in po svetu za dobro organizacijo seminarja slovenskih novinarjev in urednikov iz tujine in za vso gostoljubnost, ki so nam jo nudili. V mojem in Florjanovem imenu srčna hvala! Premalo bi bilo besed če bi hotela opisati vse kar smo doživeli tisti teden. Toliko je bilo srečanj, starih in novih kolegov (poglobili smo tudi e-mail stike).

Vsekakor so takšna srečanja ne samo strokovnega pomena, so tudi trenutki čustvenosti. Ko si sežeš v roke z rojakom. Ko se odturnjeni znova podomačiš. Ko deliš svoje izkušnje z drugimi. Ko iščeš oporo in pomoč pri tistih, ki ti to lahko nudijo.

Zanimivo: močno je bilo vidno, da so v slovenski politiki marsikje prevzele krmilo ženske, ki imajo drugačen pristop do dela in predvsem do našega, izseljenskega vprašanja.

Tu moram omeniti najprej in predvsem na prvem mestu **Magdaleno Tovornik**, državno sekretarko za Slovence v zamejstvu in po svetu, ki ima za seboj veliko mednarodnih izkušenj, zdanski, zamejski in izseljenski problematiki pa se posveča z održitim in velikim srcem. Omenila bi rada še ministrico za šolstvo, znanost in šport **dr. Lucijo Čok** (ki s seminarjem sicer ni bila posredno povezana), pa direktorico Urada vlade za informiranje **dr. Aljo Brgez**, njeni namestnico **Tatjano Lesjak**, ki je bila v imenu tega Urada z nami ves teden in skrbela da je vse potekalo brezhibno (seveda skupaj z **dr. Zvonetom Žigonom** iz ekipe ozirome "posadke" gospe Tovornikove). Ob tem je treba še omeniti ministrici za kulturo in gospodarstvo, ki ju sicer nismo srečali.

Dragica Bošnjak, novinarka Dela je bila z nami kadar je le mogla, proti koncu seminarja pa še **Ivan Cimerman** iz SIM. Tudi bivši urednik **Rodne Grude Jože Prešeren** nas je prišel pozdraviti, z njim pa še zdajšnja urednica **Vida Gorjup Posinkovič**. Seveda je bilo še veliko drugih prijetnih in koristnih srečanj, med katerimi moram vsekakor omeniti prijazen sprejem ansambla **Orlek iz Zagorja**. Fantje so slišali, da smo v Sloveniji na SLO TV in nas presenetili kar med predavanjem na Radiu Slovenija. Čez nekaj dni so za nas pripravili v Zagorju poseben "party", na katerem so nam tudi zaigrali in zapeli.

Kako zelo ceni Glas Slovenije, je gospa Tovornik izrazila večkrat in dala naše delo za primer drugim. Predstavili so nas tudi na TV Koper Capodistria, v Odmevih na TV SLO, v oddajah za Slovence po svetu (radio in televizija) in Magazin, v tedniku 7D in morda še kje. Upamo, da so pred nami nove in zanimive možnosti sodelovanja. Glas Slovenije pa je že doslej dokazal, da njegov pomen ni več in samo lokalnega (avstralskega) značaja, ampak daje medijsko sredstvo vseslovenskega-svetovnega pomena. Danes, ko sem tukaj v uredništvu znova obkrožena s časopisi, revijami, pismi, e-maili in ko so se na moji mizi znašli tudi novi časopisi in revije, sadovi seminarja, se rada spominjam vseh, ki so ponudili svoje gostoljubje, razumevanje, spoštovanje in prijateljstvo. Ostali mi bodo blizu srca!

Nepozabni osebni stiki

Tokrat je Slovenija zapustila v mojem srcu poseben pečat – brez jokavega domovinskega domotožja! Vsemi svojimi čutili in zdravo sem doživljala srečanja s stariimi kraji, z ljudmi iz preteklosti, s slovensko pokrajino, še posebej z Gorenjsko, s kulinariko in trgovsko ponudbo nasploh, pa še s čim. Dva meseca nisem imela nobenih zdravstvenih težav, bohinjske zaseke in slaščic (posebej v Mariboru) sem si privoščila kolikor sem le mogla (na kolesterol bom mislila v Avstraliji, kjer vsega tega ne bo, sem se tolazila). Kako zelo pa sem bila utrujena od dolgoletnega medijskega dela, govoril dejstvo, da ves čas nisem prebrala niti enega samega časopisa ali revije, in se po seminarju izogibala tudi "službenega" srečanja z novinarji in z "vsakodnevno politiko", saj sem čutila, da bom le na tak način znova prodobila moč za nadaljnje delo. Obiskala sem Sarajevo in med sedemdnevnim bivanjem na Ildži me je potresel pogled na požgano predšolsko ustanovo, kjer sem pustila svojih mladih deset let, odkrila sem kako zelo se je po tej zadnji vojni v ljudi vrnilo sovraštvo in nestrnost do drugačnosti – predvsem do druge vere. Gostoljubje, ki so mi ga nudili sorodniki, novi prijatelji in prijatelji iz mladih dni, je znova potrdilo, da naša medsebojna čustvovanja ne morejo izriniti ne čas in ne oddaljenosti. Vsem iz vsega srca hvala! Od enega do drugega sva s Florjanom prevozila 5807 km v tridesetih dneh z **Alpetourjevim vozilom**. Seveda sva si ob tem imela priložnost še enkrat ogledati lepote sedanje Slovenije, kar se že odraža na naših internetnih straneh in v Glasu Slovenije. Upam, da vam bomo lahko tudi v bodoče prinašali kanček teh doživljajan.

In še dobrni in slabci – "praktični spomini" na Slovenijo

– Najboljša in najcenejša Rent-a-Car kompanija **Alpetour** iz Kranja – Proti kašlu, bronhitisu, za kadilce **Santasapina** – naravni sirup iz smrekovih vršičkov se dobi v nekaterih lekarnah. Santasapina proizvajajo v Švici po receptu dr. Alfreda Vogla in je pridobljen iz svežih smrekovih vršičkov, zgoščenega naravnega hruškovega sirupa, nerafiniranega rjavega sladkorja in medu. Odlično!

– **Biotin** tablete, hranilo, potrebno za nastajanje keratina. Zmanjšujejo lomljivost nohtov in nastajanje prhljaja na lasišču (dve tabletki na dan za žvečenje). Deluje!

– **Immunal** kapljice za zvečanje odpornosti organizma. Zanesljivo pomagajo! So naravni sok ehinaceje, krepijo obrambne sposobnosti pri okužbah, pri prehladu, pri preprečevanju gripe itd.

– **Vitanova** Krkini vitamini različnih okusov (to so pastile brez sladkorja), so dopolnilo k hrani in vsebujejo najpomembnejše vitamine potrebne za dobro počutje.

– **Propain**, propolis razpršilo preprečuje razne infekcije.

– Spodnje perilo za ženske raznih svetovnih znamk, še posebej majice in odlične bombažne bikini hlačke za debelejše postave, vse z **elastinom**. Niso poceni. Dobijo se v Maksi-marketu v Ljubljani (in seveda tudi drugje). Spalne srajce, pidžame, jutranje halje - oh! Krasne toda drage.

– Hlačne nogavice in dokolenke **Prebold** (neverjetno trpežne, lahko jih nosite več tednov). Dokolenke imajo posebno široko in rahlo elastiko za debelejše postave. Hlačne nogavice **Cat Style** (Den 20) s čipkastim všitkom več kot odlične.

– **E. Leclerc**-samopostežna trgovina (francoska), take nimamo niti v Avstraliji. Nahaja se v Ljubljani, med Rudnikom in Škofljico (prehrambeni izdelki, mesni in suhomesnati proizvodi, razne vrste kruhov, peciva itd.itd.) – izbira!!!

– **Domači krofi** z marelično marmelado v Mercatorjevih samopostežbah (kot doma narejeni).

– Najboljše mariborske slaščičarne, še posebej **Romansa** (stranska ulica iz Radvanjske ceste).

– Najboljša zaseka - bohinjska (mesnica v Bohinjski Bistrici).

– Konfekcija predraga za avstralski dolar.

– Knjige drage! Spominki dragi!

– Odlična hrana skoraj v vseh gostilnah; v Mariboru v verigi restavracij **Panda** kosilo že za 5 dollarjev.

– **Blejska sramota**: vozički, ki vozijo okoli jezera, izpodrinili tradicionalne "fijakarje". Na vozičkih slike nilskih konjev (!), reklama kakšne banke? ali ne - sramota! V "mondenem" delu Bleda, pod hotelom Park, trgovina s športno in zimsko opremo – **Koala Sport**, v izložbi akubra klobuk, plišasta koala (kaj ima koala, tropska žival, opraviti z zimskim športom, in kaj z Bledom, in kaj s Slovenijo?). Namesto butikov (včasih jih je bila v tem mondenem delu Bleda celo vrsta) za razne ukuse turistov, veriga trgovin: s šolskimi potrebsčinami, otroškimi igračami (lepo vas prosim!), v trgovini s spominki (naj bi bili slovenski) še vedno veliko spominkov in spominov na rajnko Jugoslavijo, za povrh pa še veliko angleškega in drugega kiča. Edina uteha: še vedno najboljše **blejske kremne rezine** (kremnите).

– **Birokracija** še vedno obstaja; na občinah (za potni list ali osebno izkaznico) pred vratim še vedno gneča in prepiri. V Avstraliji se tem rečem streže s številkami (izkljicanjem).

– V večino trgovin je še vedno obvezno prinesti s seboj polivinilne vrečke (ali pa v trgovini plačati nove); ponekod pa vam prodajalka postavi na prodajno mizo artikel, tudi kakšno darilce, ne da bi ga sploh zavila (osebna izkušnja v mariborskem "mondenem" City-ju) ali pa vam v trgovini v Gosposki ulici na blagajni porinejo majhno vrečico slabe kvalitete, iz katere vam zletijo na tla pri prvem koraku na cesto, celo paket čajev, paket čokolade "after eight" in jogurt. S takšnimi vrečkami v Evropo? Jezna! ... v slaščičarno seveda!

Povratek?

V trenutkih slabosti, zdaj, ko sem spet v Avstraliji, razmišljam o vrnitvi. Morda na Pokljuko, ki se mi je najgloblje vsadila v srce. Kljub vsemu je življenje v Sloveniji drugačno; ljudje obiskujejo koncerte, gledališče, opero; prijatelji se skoraj vsakodnevno družijo, se veselijo, potujejo, obiskujejo dobre slovenske gostilne, odhajajo skupaj na dopust in večina ima zelo visok življenski standard (prelepe hiše, vikende, prikolic na morju, avtomobile). Toda ... koliko okroglih miz je že bilo na temo ali bodo izseljenci še kdaj našli pot v Slovenijo in pod kakšnimi pogoji. Da naša domovina nima izdelane strategije v primeru vračanja je jasno. Za nas ni izdelanega nobenega gradiva, nasveta, pomoči. Res, Slovenija bi morda hotela mlade moči, drugo, tretjo generacijo ... kaj naj bi pridobilta z nami, ko je po drugi strani tako zelo zmaterializirana in usmerjena v pridobitništvo.

Nudi nam lahko ... morda samo sanje! Vaša Stanka

Gruber

Pišejo nam

Spoštovani!

Prilagava naročnino za naslednje leto. Čestitava vama za vajino delo in vama želiva še nadalje uspeha pri izdaji obširnega in tako zanimivega lista tukaj med nami Slovenci.

Lep pozdrav

Jože in Rosa Pliberšek
Oyster Bay - Sydney

Dear Stanka,
I would like to thank you again for the well presented and informative Glas Slovenije. Reading it I feel very close to Slovenija, the beautiful country, which my parents and I loved very much.

It is interesting to read what many successful Slovenians immigrate and achieved here. You and Florjan should hold the flag. With kind regards

Ellen Votrobec, Sydney

Dragi naši!

... Vsem sem res hvaležen za trud in delo, ki ga vlagate v to delo, da časopis lahko sploh izhaja. V imenu moje družine in v mojem osebnem, vam za bodočnost želim polno dobrega zdravja in politiko sreče, da bi jo še zvestim bralcem kaj navrgla.

Lep pozdrav in srečno.

A. Grmek, Canberra

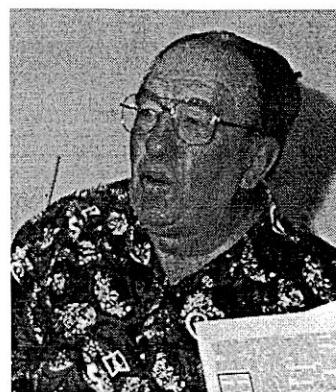
Spoštovani!

Zaradi finančnega problema ne morem obnoviti naročnine in vas prosim, da mi ga začasno ne pošiljate. Če se pa denarna situacija izboljša pa se ga bom zopet naročil. Brez zamere. Lepo vas pozdravljam - dolgoletni naročnik in vaš zvesti bralec iz NSW

Uredništvo: Spoštovani zvesti naročnik, sporočamo vam, da vam bomo še naprej pošiljali Glas Slovenije.

Pišite nam!

Pozdravljeni g. Stanka in g. Florjan!

Cooma: Franci Bresnik v pogovoru z urednico Glas Slovenije leta 1996

Čas je da poravnava letno naročnino in vaju obenem lepo pozdravljava. Veseli nazu, da je čtivo in priprava tako iskrena, odlično pripravljena, bogata, novic od doma in nestran-karska. Resnično priznanja vredno.

Po 51-tih letih v Avstraliji, se človek privadi, se vživi v usodo in sprejme nove navade in razmere. Vendar se nikoli ne more zamenjati s tistim kar si in od kod prihajaš. Kulturnega bogastva, prelepih slovenskih pesmi, vere, spoštovanja in ljubezni do domačega.

Vredno je čestitati našim slovenskim frančiškanom ob času obhajanja 50-letnice, za njihovo delo, predvsem pa za izhajanje mesečnika Misli. Veliko bi človek lahko napisal, toda verjetno je bolje deliti pohvale kot pa se spuščati v resnice in jih povedati. Hvala Bogu, da smo si različni. Vama, Stanka in Florjan hvala za požrtvovalno delo. Pozdrav in najboljše želje iz Coome - kraja, kjer slovenska zastava neprestano plapola.

Franci Bresnik, Cooma

Spoštovani!

Pošiljam naročnino in se zahvaljujem za lepo urejen Glas Slovenije. S prisrčnimi pozdravi

Milan Prešeren

Južna Avstralija

Gospa Gregorič!

Pošiljam ček za naročnino. Hvala za redno pošiljanje in vam za dobro delo.

F. Mavko, NSW

Veleposlaništvo Republike Slovenije Canberra

Odpadnica poslov:

Helena Drnovšek Zorko

Drugi sekretar:

Marko Polajžer

Advance Bank Centre -

Level 6

60 Marcus Clarke Street

Canberra City

Telefon: (02) 6243 4830

Fax: (02) 6243 4827

Embassy of

Republic of Slovenia

P.O.Box 284 Civic Square

Canberra ACT 2608

Domača stran na internetu:

<http://slovenia.webone.com.au>

E-mail:

embassyofslovenia@webone.com.au

Veleposlaništvo je odprto vse delovne dni od 9.00 - 17.00 uradne ure so od 10.00 - 14.00

Konzulat Avstralije Častni konzul Viktor Baraga

Trg Republike 3/XII,
Ljubljana 1000 Slovenija

Telefon: + 386 1 425 4252

Fax: + 386 1 426 4721

Republika Slovenija
Ministrstvo za zunanje zadeve
Urad Republike Slovenije
za Slovence v zamejstvu
in po svetu

Magdalena Tovornik
državna sekretarka

Gregorčičeva 25

1000 Ljubljana Slovenija

Tel: + 386 1 478 22 91

Fax: + 386 1 478 22 96

E-mail: urad.slovenci@gov.si

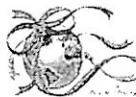
Slovenska izseljenska matica
Cankarjeva 1/II, p.p. 1548
1001 Ljubljana, Slovenija

RODNA GRUDA

Tel.: + 386 1 241 02 86

Fax: + 386 1 425 16 73

Denmark, Bosnia
States, Uruguay, Hungary, Spain, Switzerland, Bulgaria, Brazil,
India, Iceland, Norway, Philippines, Taiwan.

Dragi naročnici in naročniki,
naj vam božični prazniki prinesajo duševno
blagostanje. Leto, ki prihaja pa naj vam pred vrata
pripelje bogata darila: zdravja, sreče,
uspehe in ljubezni. Ostanite z nami!

Slovenian
Media House

SLOVENIAN MEDIA HOUSE - GLAS SLOVENIJE: časopis Glas Slovenije - Slovenska TV 31 Sydney - Web; Manager: Florjan Auser; Glas Slovenije izdaja Slovenian Media House; glavna in odgovorna urednica: Stanka Gregorič; Glas Slovenije ustanovljen leta 1993. Je nedobjektonosen časopis; mnjenja izražena v njem ne predstavljajo vedno mnenja uredništva - avtorji sami odgovarjajo za svoje prispevke (največ do 300 besed ali četrte strani); vse pravice pridržane; ponatis ali uporaba celote ali posameznih delov dovoljen kadar je naveden vir (Glas Slovenije); Glas Slovenije nudi informacije o Slovencih v Avstraliji, Sloveniji in po svetu; izhaja enkrat mesečno; letna naročnina \$50.00 + \$ 5.00 GST; polletna - \$ 30.00 + 3.00 GST; letna naročnina v prekmorske države (letalska pošiljka) \$ 100.00. Pokrovitelji: od \$ 500.00 navzgor - Cenik oglasov v upravi. Mali oglasi: do 20 besed \$ 10.00; vsaka naslednja beseda 50 centov; fotografija dodatnih \$ 10.00. Glas Slovenije tudi na internetu - dostop z gesлом.

NASLOV: SLOVENIAN MEDIA HOUSE - GLAS SLOVENIJE P.O. Box 167 Winston Hills NSW 2153 Australia - telefon: (02) 96749599
Fax: (02) 96749588 E-mail: ovenia@zeta.org.au STIČIŠČE AVSTRALSKIH SLOVENCEV na internetu: <http://www.glasslovenije.com.au>

Na seminarju slovenskih novinarjev iz tujine osem avstralskih, med njimi tudi predstavnika Slovenske medijske hiše - Sydney

Ljubljana, 3. - 8. september 2001

Piše Stanka Gregorič

Med štiriindvajsetimi udeleženci seminarja za izseljenske novinarje, ki sta ga pripravila Urad vlade za informiranje (UVI) in Urad za Slovence v zamejstvu in po svetu pri Ministrstvu za zunanje zadeve RS (Urad), je bilo kar osem prijavljenih - in izbranih, ki se manj ali več udejstvujejo na medijskem polju slovenske Avstralije: **Elica Rizmal** urednica slovenskih radijskih oddaj SBS Melbourne; **Meta Lenarčič**, urednica slovenskih oddaj na Radiu 3 ZZZ v Melbournu; **Stanka Gregorič** in **Florjan Auser** iz Slovenske medijske hiše Sydney; iz vrst druge generacije pa **Rosemary Poklar** iz Adelaide; **Evelyn Kojc**, ki sodeluje na radiu 3 ZZZ Melbourne; **Lenti Lenko** kot sodelavec na slovenskih radijskih oddajah 3 ZZZ in SBS v Melbournu in občasni dopisnik Glasa Slovenije ter **Tania Smrdel** z Radia SBS Sydney.

V ljubljanskem hotelu M, kjer smo bili vsi udeleženci seminarja nameščeni, in kjer nas je sprejel dr. **Zvone Žigon** iz Urada, se je seminar tudi pričel v ponedeljek, 3. septembra. Najprej je o poteku seminarja spregovorila namestnica direktorice UVI **Tatjana Lesjak**. Za tem smo se "za okroglo mizo" seznanili s položajem medijev v Sloveniji. Govorili so **Alja Brglez**, direktorica UVI, direktorica Inštituta za raziskovanje medijev **Janja Božič-Marolt**, **Grega Repovž**, novi predsednik Društva novinarjev Slovenije in direktor informativnega programa POP TV **Tomaž Perovič**.

Popoldne prvega dne so nas v prostorih dnevnika *Delo* izredno gostoljubno sprejeli **Dragica Bošnjak**, **Lada Zei**, ki pripravlja internetni *Delofax* ter glavni in odgovorni urednik *Dela* **Mitja Meršol**. Med izredno živahnim pogovorom se je rodilo tudi nekaj idej, predlogov in obljud. Stanka Gregorič je izročila Mitji Meršolu zadnji številki *Glasa Slovenije*. Za tem pa je gospod Meršol, na predlog Florjana Auserja naj bi namreč *Delo* ponudilo Slovencem po svetu občasno eno stran, kamor bi lahko pisali o dosežkih in znamenitih Slovencih po svetu, to tudi obljudil.

V naslednjih dneh so nas sprejeli (in nam posvetili kar precej svojega časa) dr. **Dimitrij Rupel**, minister za zunanje zadeve RS; **Magdalena Tovornik**, državna sekretarka Urada za Slovence v zamejstvu in po svetu; na ministrstvu za obrambo minister dr. **Anton Grizold** in drugi; **Barbara Sušnik**, sekretarka parlamentarne komisije za Slovence po svetu, nam je pokazala prostore državnega zabora; direktorica UVI **Alja Brglez**; direktor STA gospod **Labernik**; **Brane Bergant** in **Uroš Lipušček** s TV SLO; **Janja Kovačič**, urednica Magazina na TV SLO; novinarke z Radia Slovenija (vključno **Macu Švabič**, ki že dolgo vrsto let poroča za SBS radio v Avstralijo); ministrski svetnik dr. **Potočnik**, šef skupine za približevanje Slovenije v Evropsko unijo nam je razložil argumente ZA in PROTI; **Rozina Švent** v NUK-u in drugi.

Macu Švabič je posnela z nami poseben intervjup za oddajo Slovenci po svetu. **Nada Ravter**, mariborska novinarka nas je predstavila v tedniku *7D*, o nas pa so govorili tudi v *Odmevih na Radiu Slovenija* in na *TV Koper*. Seveda ni manjkal niti članek v *Delu*, ki ga je napisala **Dragica Bošnjak**, novinarka, ki že več desetletij neumorno spremlja izseljenske usode.

V Ljubljani smo obiskali tudi studio Radia Ognjišče, v Kopru pa uredništvo *Primorskih novic*. Posebej prisrčen je bil obisk na RTV Koper Capodistria in s škofom **Metodom Pirihom**. Ogledali smo si **Križni hodnik**, film o frančiškanih nam je v minoritskem samostanu, ki letos slavi 700. letnico, pokazal pater **Mirko Ugršič**.

V Trstu smo se v uredništvu *Primorskega dnevnika* pogovarjali z direktorjem **Bojanom Brezigarjem** in s predsednikom Sveta slovenskih organizacij **Sergejem Pahorjem**, tu nas je pozdravila tudi generalna konzulka RS v Italiji **Jadranka Šturm Kocjan**. Srečali smo se še z uredniki *Novega glasa*, *Matajurja* in *Mladike* ter si ogledali prostore **TV RAI**.

Slovenski župan občine Repentabor Alessi **Križman** nas je povabil na slovesno kosilo.

Seminarski teden se je zaključil kar prehitro. V soboto, 8. septembra smo se zbrali na zaključnem srečanju v hotelu M. Tu so spregovorili: Magdalena Tovornik, Tatjana Lesjak, dr. Zvone Žigon, Alja Brglez in drugi. Udeleženci seminarja iz Avstralije, Argentine, Kanade, ZDA, Nemčije, Švice, Švedske, Hrvaške in BiH pa smo se vsak posebej zahvalili organizatorjem in predvsem našima spremjevalcema Tatjanji in Zvonetu.

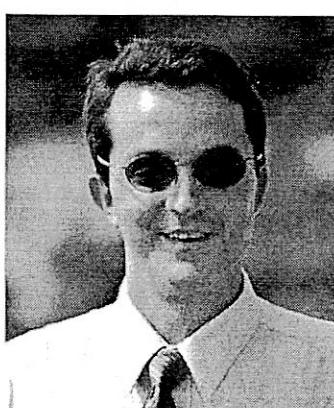
Magdalena Tovornik

Alja Brglez

Tatjana Lesjak

dr. Zvone Žigon

Iz pisma dr. Zvone Žigona, svetovalca vlade, po seminarju:

"V upanju, da nam bodo skupaj preživeti dnevi ostali v prijetnem spominu, Vas lepo pozdravljam!"

Uspešnosti seminarja

- Dober občutek, da se z novim vodstvom v Uradu za Slovence v zamejstvu in po svetu dogaja več pozitivnih premikov.
- Brezhibna organizacija obeh organizatorjev.
- Nove strokovne izkušnje.
- Izmenjava izkušenj.
- Gostoljubje.
- Srečanje z ljudmi na pomembnih pozicijah, pogovori, veliko informacij.
- Novi kontakti in izmenjave (revij in časopisov).
- V našem primeru osebni kontakti z že sodelujočimi (n.pr. po emaile).
- Stik z domovino, boljša predstava današnje Slovenije.
- Priložnost, da so mladi spoznali Slovenijo.

Pripombe in predlogi

- Urnik preobremenjen (celo mlajši niso mogli, zaradi preutrujenosti, slediti predavanjem in pogovorom v popoldanskih urah); morda več dni za seminar.
- Škoda da ni bilo povezave s srečanjem v Kranjski gori (o kulturnoumetniški dejavnosti Slovencev po svetu).
- Morda več konkretnih delavnic (n.pr. jezikovne)
- Seznanjanje z novim slovenskim pravopisom.
- Debate o copyright.
- Razne obojestranske debate o tem kako slovenski mediji poročajo/poročati v tujini.
- Na licu mesta več konkretni obojestranskih dogоворov o sodelovanju in izmenjavad.
- Po seminarju - poročanje o seminarju ("domača naloga"-udeležencev).
- Pogovori v smeri: slovenska javnost naj bi izvedela več o uspešnih Slovencih po svetu, o njihovih aktivnostih itd., poročanje iz sveta v Slovenijo (ne več prostovoljno, prispevki naj bi bili plačani).
- Kriterij za izbiro kandidatov bi moral biti strožji.
- Seminarji bodo brezplodni, če ne bo več finančne pomoči slovenskim medijem po svetu.

Konferenca o kulturnoumetniški dejavnosti Slovencev po svetu

Gozd Martuljek, 18 - 21 september 2001

Piše Florjan Auser

Po seminarju slovenskih novinarjev iz tujine smo izvedeli, da bo potekal v drugi polovici septembra v hotelu Špik v Gozdu Martuljku mednarodni posvet o kulturnoumetniški dejavnosti Slovencev po svetu. Konference, ki jo je organiziral Znanstvenoraziskovalni center Slovenske akademije znanosti in umetnosti - Inštitut za slovensko izseljenstvo v Ljubljani, sem se udeležil 21. septembra oziroma tretjega - zadnjega dne. Srečanju je predsedoval dr. Zvone Žigon. Vrstili so se referati posameznih raziskovalcev slovenskega izseljenstva, predstnikov ministrstev RS, svoje mnenje pa sta izrazila tudi Magdalena Tovornik, državna sekretarka za Slovence v zamejstvu in po svetu ter Franc Pukšič, poslanec Državnega zbora in obenem predsednik parlamentarne komisije za Slovence v zamejstvu in po svetu. Skoraj vsi so si bili edini, da je potrebno bolje prisluhniti potrebam Slovencev, ki ne živijo v matični domovini, in teh naj bi nas bilo (po mnenju nekaterih) kar 500.000. Vsa predavanja in drugo gradivo bo natisnjeno v posebnem zborniku. V referatih so se udeleženci dotikali kulturnopolitične, folkloristične, etnološke ter socialne problematike izseljencev.

Tako je Breda Čebulj-Sajko, iz Inštituta za slovensko izseljenstvo ZRC SAZU v kratkem referatu podala svoje gledanje na kulturnoumetniško dejavnost Slovencev v Avstraliji. Njen referat je imel dva dela (material konference): v prvem je avtorica prikazala vzpon kulturnoumetniške dejavnosti predvsem v primeru dveh sydneyjskih slovenskih društev, tj. Slovenskega društva Sydney in Slovenskega kluba Triglav v času njunega vzpona v sedemdesetih in v prvi polovici osmdesetih let. V drugem delu referata pa se je zrcalilo predvsem današnje stanje obeh društev na osnovi zbiranih informacij iz slovensko-avstralske periodike, ki se izhaja. Po mnenju Čebuljeve se v primerjavi s tremi desetletji nazaj ravno v kulturno-umetniški dejavnosti avstralskih Slovencev, tokrat tudi druge generacije, kaže nagel zaton slovenske tradicije v društvenem in vsakdanjem življenju. Glede na starost prvih povojnih emigrantov, ki so čedalje redkejši obiskovalci društvenih prireditv, njihovi otroci pa so predvsem Avstralci, še nato Slovenci, bi kazalo predvsem slednjim s strani slovenske države nameniti ustrezno, sodobno kulturno-umetniško ponudbo. Čebuljeva tudi meni, da bi le na ta način slovenska kultura v njihovih očeh prerasla stereotip alpske kulture narodnih noš in potice in postala zanimiva tudi za njih in njihove potomce, ki so navsezadnjie še poslednji nosilci slovenstva v Avstraliji.

Milena Domjan (poznamo jo tudi pod priimkom Cerar), svetovalka slovenske ministritice za kulturo, je med drugim govorila o kulturnih programih, ki jih sponzorira matična država.

V svojem referatu je zapisala, da se prednostno podpirajo projekti, ki pomenijo razvoj lastne ustvarjalnosti zamejcev in izseljencev. Razčlenila je način financiranja, poleg vsega pa bi bilo potrebno še:

* izboljšati komunikacijo med vsemi dejavniki civilne družbe (društvi), ki se v Sloveniji ukvarjajo s to problematiko;
* večjo pozornost bi bilo potrebno posvetiti direktnemu komuniciranju s slovenskimi skupnostmi v tujini;

* skrbno bdeti nad kulturno produkcijo in njenim pretokom, pa tudi spodbujati delovanje že obstoječih institucij oziroma vzpodobujati nastajanje novih inštitucij (n.pr. arhivov in muzejev v prekomorskih deželah). Posebno pozornost bi bilo potrebno v kratkoročnem obdobju posvetiti ohranitvi arhivskega gradiva;

* posebno skrb je potrebno posvetiti tretji generaciji, prisluhniti njihovim pobudam;

* zagotoviti integracijo vseh Slovencev v slovenski intelektualni prostor, ki bi jih moral obravnavati, predvsem pa čutiti svojo entiteto, ne pa kot nekaj tujega;

* doseči posebno obravnavo teh kulturnih programov, ki jih ni mogoče deliti na institucionalno in ljubiteljsko kulturo;

* doseči širšo medijsko prisotnost dosežkov slovenskih izseljencev v domovini in boljšo informiranost (v obe smeri).

* pospeševati kontinuirano jezikovno izobraževanje, pretok slovenskih knjig in skrbeti za prevajanje slovenske literature v tuje jezike, predvsem jezike, ki jih obvladajo slovenski potomci;

* še naprej izgrajevati skupni slovenski duhovni in kulturni prostor z vzpostavljanjem kontinuitete v posameznih kulturnih okoljih, s čemer vsi Slovenci prispevajo v narodovo zakladnico;

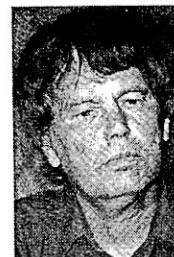
* začeti z intenzivnejšimi pripravami na čas, ko se bo uveljavila Evropa regij;

* pri implementaciji kulturne politike bolj izkorisci različne instrumente, ki so v sistemu na voljo (častni konzuli, DKP-ji, koordinacije);

* da se členi in določila podzakonskih aktov v primeru Slovencev po svetu razlagajo bolj fleksibilno, upoštevajoč specifiko delovanja slovenskih organizacij po svetu;

* kulturni programi, pripravljeni za izseljence naj bi potekali tudi na nekoliko višji ravni, n.pr. poljudnoznanstvena predavanja, razstave, predstavitev publikacij za izseljence, itd.

Milena Domjan je bila tudi mnenja, da prihaja čas, ko bo "področje Slovencov po svetu potrebitno intenzivneje povezati in nadgraditi z drugimi sferami (gospodarstvo, turizem, itd.).

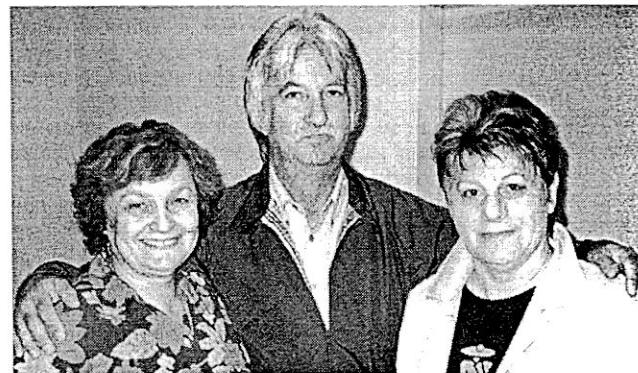

Mnenje

Lev Detela na rob konferenci o kulturnoumetniški dejavnosti izseljencev v Gozdu Martuljku, v Sobotni prilogi dnevnika Večer, članek pod naslovom:

*Odpisani ali pripisani
Slovenci v svetu?*

Slovenska beseda z nostalgijskim

Lojze Ozmeč (iz Berlina) med Elico Rizmal (levo) in Stanko Gregorič (Foto: Nada Ravter)

LJUBLJANA – Novinarka mariborskega Večera Nada Ravter, je v tedniku 7D objavila gornjo sliko in članek pod naslovom *Slovenska beseda z nostalgijskim*. V njem je predstavila nekaj udeležencev seminarja novinarjev iz tujine, med njimi Mirka Vasleta iz Argentine, Lojzeta Ozmeča iz Berlina, Stanko Gregorič in Florjana Auserja iz Sydneyja, Elico Rizmal iz Melbournea in Vido Košir iz ZDA.

Nove izmenjave z zamejskimi časopisi

Glas Slovenije je imel že do sedaj izmenjavo z raznimi časopisi in revijami iz Slovenije: *Novi tednik* (Celje), *Primorske novice* (Koper-Nova Gorica), *Večer* (Maribor), *7 D* (Maribor), *Jana* (Ljubljana), *Delofax* (Ljubljana), *STA* (Ljubljana), *Demokracija* (Ljubljana); iz zamejstva: *Naš tednik* (Celovec), *Nedelja* (Celovec), *Novi glas* (Trst); iz drugih kontinentov: *publikacija SRCA* (ZDA), *Svobodna Slovenija* (Argentina), *Glasilo* (Kanada).

Nove izmenjave: *Novi Matajur* (Čedad-Videmska pokrajina), *Mladika* (Trst), *Porabje* (Monošter) in *Dom* (Udine-Beneška Slovenija).

Nova sodelovanja Slovenija-Australija-Zamejci

V naslednjem letu bo Slovenska medijska hiša - Sydney sodelovala z Znanstveno raziskovalnim središčem Republike Slovenije - Koper, s TV-Koper Capodistria in s televizijo RAI - Trst (slovenski program) ter s slovenskimi verskimi središči v Australiji.

Pri raziskovalnem delu bo poudarek na ohranjanju avstralske slovenske zgodovine, vključno z zanimimi in uspešnimi posamezniki; prva, druga in tretja generacija.

V okviru teh raziskav bosta v naslednjem letu dopotovala v Avstralijo dva znanstvenika, eden iz Kopra in drugi iz Trsta. Več v naslednjih številkah Glasa Slovenije.

S hvaležnostjo

V času seminarja in najine poti po Sloveniji, pa tudi po BiH, sva doživelja toliko nepozabnih, lepih, drobnih utrinkov.

Organizatorjema seminarja, Uradu vlade za informiranje in Uradu za Slovence po svetu HVALA!

HVALA tudi vsem sorodnikom, starim in novim kolegom, prijateljem ter znancem, ki so skrbeli, da je bilo najino bivanje v Sloveniji ugodno. Prelivala naju je sreča dobrodošlih objemov, skrbi in topnih besed.

Tudi sreča Domovine.

Stanko Gregorič
Florjan Auser

Število Slovencev se skokovito zmanjšuje - rodnost najmanjša v Evropi

Ljubljana/Delofax/ – Slovenke rojevajo pre malo otrok, da bi ohra njale enako število prebivalcev – da bi bila zagotovljena enostavna reprodukcija. Rodnost upada sicer že zadnjih sto let, vendar so magično število 2,14 otroka na žensko prebili že v 70. letih. V povprečju danes rodi Slovenka samo 1,2 otroka, kar pomeni tudi upadanje števila prebivalstva slovenske narodnosti. Čez 20 let bo 150 tisoč Slovencev manj kot danes, čez 50 let bodo skorajda pre polovljeni, leta 2100 pa naj bi jih bilo samo še pol milijona. Če se v Sloveniji zniža število slovenskega prebivalstva z dveh milijonov na enega in pride milijon priseljencev, bo težko ohraniti slovenski jezik. V takšnih razmerah bi bilo za pričakovati, da bi se politiki jasno opredelili do teh vprašanj in prav oni nosijo odgovornost za vse to, saj gre za resno nacionalno vprašanje, meni dr. Janez Malačič, profesor na Ekonomski fakulteti v Ljubljani.

Na kratko

Premier Janez Drnovšek pravi, da se dobro počuti, toda zdravniški konzilij sumi, da ima raka na pljučih.

Delegati kongresa NSi so Andreja Bajuka znova izvolili za predsednika stranke, Lojze Peterle pa je postal predsednik sveta NSi.

Novi zakon: v prostore Državnega zbora bo odslej dovoljen vstop le osebam, ki so dostojno oblačene. Tudi kajenje je prepovedano.

V Idriji obeležili 100-letnico ustanovitve prve realke na Slovenskem.

Ljubljanske uršulinke bodo kmalu odprle otroški vrtec.

Osrednja vlada Bosne in Hercegovine in Črna gora sta prepovedali uvoz slovenske govedine v obe državi.

V Galeriji TR/3 so odprli sejem antikvitet. Predstavili so tudi prvega slovenskega starinarja Antona Demšarja.

Novi veleposlanik ZDA v Sloveniji je Johnny Young.

Merkurjeva internetna trgovina ponuja 3000 izdelkov; letos novembra je slavila eno leto delovanja.

Na 4. Slovenskem festivalu vin (odprt 23. novembra), se je predstavilo več kot 125 vinarjev, vinogradnikov in vinskih kleti iz Slovenije in zamejstva.

Katoliška cerkev se je opravičila avstralskim domorodcem

VATIKAN, 22. NOVEMBRA /STA/ – Katoliška cerkev je v posebnem dokumentu, ki ga je podpisal papež Janez Pavel II. in so ga objavili na spletni strani Svetega sedeža, izrazila obžalovanje in se opravičila avstralskim domorodcem-Aboriginom in ostalim avtohtonim prebivalcem območja Oceanie za napake, ki so jih njeni predstavniki storili v odnosu do njih. Poglavar rimskokatoliške cerkve je dokument, imenovan *Ecclesia in Oceania*, pripravljal na podlagi sklepov in predlogov škofovskih sinode, posvečene Oceaniji, ki je potekala med 22. novembrom in 12. decembrom 1998. V omenjenem dokumentu Svetega sedeža med drugim piše, da sta danes identiteta in kultura avstralskih domorodcev "resno ogroženi", katoliška cerkev pa ob tem tudi napoveduje, da bo nudila podporo vsem avtohtonim prebivalcem, ki si prizadevajo za pravično priznanje njihove identitete in pravic.

Vlada v izjavi izraža obžalovanje tragičnih dogodkov iz polpretekle zgodovine

LJUBLJANA /RAZNI MEDIJI/ – Vlada RS je ob sprejemanju celovitega načrta ureditve grobišč množičnih povojuh pobojev ter ob obravnavi zakona o vojnih grobiščih spregela posebno izjavo, s katero izraža svoje obžalovanje tragičnih dogodkov iz polpretekle zgodovine, ob razpravi o zakonu o vojnih grobiščih in ob spoznanju razsežnosti tragičnih dogodkov neposredno po koncu druge svetovne vojne pa se zavezuje, da na civiliziran način prispeva k ureditvi temnih strani iz narodove zgodovine. Vlada je pripravila tudi predlog zakona vojnih grobiščih za drugo obravnavo v DZ, katerega poglavitični namen je celovita in enotna ureditev varstva grobišč vseh med vojno ali zaradi vojne umrlih oseb.

Magdalena Tovornik v ZDA

NEW YORK, 23. NOVEMBRA /STA/ – Državna sekretarka za Slovene v zamejstvu in po svetu Magdalena Tovornik se je najprej mudila v Clevelandu, kjer je začela vrsto obiskov pri ameriških Slovencih. Tovornikova, ki je turnejo končala v New Yorku, se je najprej srečala z nekdanjim županom Clevelandca in guvernerjem zvezne države Ohio, zveznim senatorjem republikancem Georgeom Voinovichem in Avgustom Pustom. Srečal se je tudi s senatorjem iz

Slednjega je ameriški predsednik George Bush oktobra imenoval za člena zvezne komisije za ohranjanje ameriške kulturne dediščine po svetu. Tovornikova je skupaj z generalnim konzulom obiskala še slovenske skupnosti v zveznih državah Pennsylvania, Colorado, Wisconsin, Minnesota, Illinois in New York.

O zgodovinskem pomenu Demosa deset let po osamosvojitvi

MARIBOR/VEČER/ – Na Pedagoški fakulteti Univerze v Mariboru je bil dvodnevni mednarodni znanstveni simpozij z naslovom Demokratična opozicija Slovenije (Demos) – ob deseti obletnici osamosvojitve Slovenije. Na njem je 23 zgodovinarjev, politologov in novinarjev spregovorilo o zgodovinskem pomenu Demosa, zlasti pri ustanavljanju neodvisne slovenske države. Uvodni nagovor simpozija je pripadel nekdanjemu predsedniku Demosa in Socialdemokratske stranke Slovenije Jožetu Pučniku, ki je poudaril pomen zgodovinske ocene Demosove vloge.

Mešani pevski zbor Obala uspešen na Dunaju

DUNAJ /DNEVNIK/ – Na 18. mednarodnem zborovskem tekmovanju Franz Schubert, ki je potekalo od 15. do 18. novembra na Dunaju, je *Mešani pevski zbor Obala* iz Kopra pod vodstvom Ambroža Čopija osvojil prvo nagrado v kategoriji mešanih zborov. Poleg tega mu je mednarodna žirija s članji z Norveške, Madžarske in Avstrije podelila posebno nagrado za najboljšo izvedbo Schubertove obvezne skladbe s klavirsko spremljavo, ki jo je odigrala Veronika Koren, učenka prof. Aleksandre Alavanja na Umetniški gimnaziji v Kopru. Zborovodja Ambrož Čopija prejel še posebno nagrado Fondacije Ferdinanda Grossmanna za izjemnega dirigentski dosežek.

Dr. Dimitrij Rupel lobiral za NATO

WASHINGTON /STA/ – Slovenski zunanjški minister Dimitrij Rupel je bil štiri dni v ameriški prestolnici. Minister se je srečal z namestnikom državnega sekretarja Richardom Armitageom in svečovalcem predsednika senatne-ga odbora za mednarodne odnose, demokratom Michaelom Haltzelom. Opravil pa je tudi pogovore s številnimi senatorji in člani predstavnika doma ter prijatelji Slovenije, med njimi z nekdanjim vodjem senatne večine, republikancem Robertom Dolom. Srečal se je tudi s senatorjem iz

New Jerseyja Robertom Toricelijem, ki je prejšnji mesec na slovenskega predsednika Milana Kučana in premiera Janeza Drnovška naslovil pismi z opozorilom, da Slovenija ne bo sprejeta v NATO, če ne bo vrnila premoženja italijanskim optantom in ameriškim Slovencem. Minister Rupel mu je očital, da je navajal neresnice o Sloveniji in mu predstavil resnični položaj.

Milan Kučan na zasedanju ZN

NEW YORK /STA/ – Slovenski predsednik Milan Kučan se je pred kratkim mudil v ZDA. V govoru na zasedanju 56. Generalne skupščine ZN v New Yorku je obsodil teroristične napade na ZDA in izrazil potrebo po sodelovanju pri ustvarjanju sveta, v katerem bo več miru.

Robertson se je zahvalil Sloveniji

BRDO PRI KRAJNU/LJUBLJANA /RAZNI MEDIJI/ – Generalni sekretar zveze NATO George Robertson je v Slovenijo prispel na povabilo predsednika vlade dr. Janeza Drnovška in je ob tej priložnosti pohvalil napredok Slovenije ter se zahvalil za slovensko podporo v času konflikta na Balkanu in po terorističnih napadih 11. septembra letos. Robertson je povedal, da bo na vrhu zveze NATO v Pragi novembra prihodnje leto sprejeta odločitev o širitev zavezništva. Katere države in koliko jih bo dobilo povabilo v članstvo, pa še ni odločeno. Robertson je označil Slovenijo kot močno partnerko zavezništva, obenem pa jo spodbudil, naj nadaljuje reformo oboroženih sil.

Novi direktor STA Stranka NSi protestira

LJUBLJANA /DELO, STA/ – Mesto direktorja Slovenske tiskovne agencije (STA) je z novembrom letos zapustil Tadej Labernik, ki je agencijo, ustanovljeno junija 1991, vodil od leta 1994. Labernik (univ. diplomirani novinar, 49) odhaja na položaj veleposlanika Republike Slovenije v Sarajevo. Skupščina družbenikov STA je za novega direktorja agencije imenovala Igorja Vezovnika (univ. diplomirani pravnik, 47), ki je bil doslej med drugim direktor televizije Kanal A. Toda Nova Slovenija (NSi) odločno protestira proti imenovanju nekdanjega vodilnega delavca Službe državne varnosti Igorja Vezovnika na direktorsko mesto Slovenske tiskovne agencije. NSi meni, da pomeni to imenovanje dodatno omejevanje pluralnosti slovenskega medijskega prostora in znižanje verodostojnosti Slovenije v mednarodni politiki.

Himalajska policijska odprava spet doma

LJUBLJANA /VEČER/ – V Slovenijo so se vrnili člani prve himalajske policijske odprave. Njen osnovni cilj je bil osvojiti vrh Co Oja na klasičen način, torej s postavljivjo treh višinskih taborov, a brez pomoči višinskih nosačev in brez dodatnega kisika.

Izšla študija o meščanski družini Ipavec

LJUBLJANA, 23. NOVEMBRA /STA/ – Pri založbi ZRC je izšla več kot štiristo strani obsegajoča študija o znameniti zdravniško-glasbeni družini Ipavec iz Sentjurja pri Celju. Njen avtor Igor Grdin je v svojem doslej najobsežnejšem delu združil znanstveno akribijo zgodovinopisa z lepim slogom pripovedovanja in se pri tem izkazal ne le kot historik, ampak tudi kot "umetnik slovenske besede", je na predstavitev povedal urednik publikacije Vojislav Likar.

Slovenija – družba vrhunskih znanstvenikov

LJUBLJANA /DELOFAX/ – Predsednik Milan Kučan je sprejel patologa Boštjana Luzarja in njegove kolege, ki so pripravili raziskovalno nalogu o vplivu encima telomeraze pri razvoju predrakovih sprememb sluznice grla, ki je bila deležna prestižne nagrade na zadnjem kongresu patologov v Berlinu. Sogovorniki so predsednika seznanili s potekom raziskovalne naloge, Kučan pa je dejal, da je "leplo in prav, da Slovenijo v svetu poznajo po naših športnih dosežkih, je pa najmanj tako pomembno za našo državo, da Slovenijo poznajo tudi kot družbo vrhunskih znanstvenikov."

Prihaja evro

LJUBLJANA /DELO/ – Evro postaja skupna evropska valuta s 1. januarjem prihodnje leto, ko bodo v obtok dani še bankovci in kovanci. Slovenija pa bo na uvedbo evra morala še počakati. Najprej mora postati članica EU, nato pa pred uvedbo skupne valute vsaj dve leti prebiti v skupnem mehanizmu menjalnih tečajev.

Feltrin predsednik Slovenske konference

LJUBLJANA /VEČER/ – Svet Slovenske konference Svetovnega slovenskega kongresa (SSK) je pred dnevi izvolil svoje najožje vodstvo. Na tajih volitvah so za predsednika izvolili Francija Feltrina, podpredsednika pa sta postala dr. Majda Kragelj Zbačnik in dosedanji predsednik konference, Danijel Starman.

100 let gradnje Zavoda sv. Stanislava - prve popolnoma slovenske gimnazije

LJUBLJANA /STA/ – Pred stotimi leti je takratni ljubljanski škof Anton Bonaventura Jeglič v vasi St. Vid pri Ljubljani slovensko blagoslovil in namestil temeljni kamen Zavoda sv. Stanislava. Jeglič je bil namreč prepričan, da je potrebno nujno ustanoviti gimnazijo in zavod, kjer se bodo dijaki vzgajali tako, da bodo kot intelektualci tudi zgledni kristjani.

Koliko zaslужijo Slovenci

LJUBLJANA /LJUBLJANSKE NOVICE/ – Slovenska povprečna bruto plača je v avgustu znašala 216.370 SIT. Povprečna neto plača pa znaša 135.831 SIT. Bruto povprečje je najnižje v sektorju kmetijskih dejavnosti, najvišje so plače v sektorju storitvenih dejavnosti (239.752 SIT). Največ so zaslужili tisti Slovenci, ki so zaposleni v zračnem prometu (bruto povprečje 468.502 SIT), najmanj tisti, ki so zaposleni v dejavnosti proizvodnje oblačil (122.839 SIT).

Uvajanje devetletne osnovne šole

LJUBLJANA /LJUBLJANSKE NOVICE/ – Z letošnjim šolskim letom je v devetletnih osnovnih šolah uvedeno zunanje preverjanje, t.i. nacionalni preizkusi znanja. Ob koncu prvega in drugega triletja (3. in 6. razred) bodo nacionalni preizkusi prostovoljni, prav tako ob zaključku šolanja, vendar slednji bodo prostovoljni le do leta 2005/2006. Takrat se bo zaključilo tudi poskusno uvajanje devetletne osnovne šole, preizkusi ob zaključku devetega razreda pa bodo postali obvezni.

Predstavili Vladimirja Kosa iz Japonske

LJUBLJANA /SVOBODNA SLOVENIJA/ – Svetovni slovenski kongres je 10. oktobra pripravil večer pod naslovom Izza kongresa. Predstavili so jezuita, misijonarja, pesnika, publicista, prevajalca dr. Vladimira Kosa, ki že desetletja živi na Japonskem. O prijatelju je spregovoril pisatelj Zorko Simčič. Dr. Janez Gril je predstavil pesniško zbirko *O, sveloba, voda, zrak!*, ki jo je izdala založba Družina. Dr. Mitja Ogrin je predstavil Kosov prevod življenjepisa *Sv. Tomaž Akvinski*, pisatelja Gilberta Chestertona. Katarina Grzinič pa je predstavila Kosov prevod knjige japonske princese Takamado za otroke *Ledena gora Luli*.

VEČER

Na Gradu Kromberk o dediščini predkrščanskih slovenskih osebnih imen - različne srednjeveške listine

NOVA GORICA /STA/ – V okviru predavanj, ki jih je v počastitev tisočletnice Goriške na Gradu Kromberk pripravil Goriški muzej, je profesor slovenščine in ruščine ter strokovni sodelavec ZRC SAZU Silvo Torkar predaval o dediščini predkrščanskih slovenskih osebnih imen v slovenskih priimkih in zemljepisnih imenih s posebnim ozirom na slovenski zahod. Predavatelj je spregovoril o slovenskih rojstnih imenih, ki so se v tisoč letih korenito spremenila. Imena z razvidno slovansko podstavo so bila namreč v pozrem srednjem veku izrinjena z imeni svetnikov, katerih jezikovna podstava je v večini primerov hebrejska, grška, latinska ali germanška.

S tem je bila našim prednikom vsaj na zunaj odvzeta slovanska identiteta, saj niti eno staroslovensko ime ni preživel kot rojstno ime. Nekatera imena so se ohranila v priimkih, ki so se začeli med kmečkim prebivalstvom v večji meri pojavljati konec 15. in v začetku 16. stoletja, skrita pa so tudi v nekaterih krajevnih imenih. O njihovi razširjenosti pričajo različne srednjeveške listine, strokovnjakom, ki se s tem ukvarjajo, pa je v precejšnjo oporo primerjalno slovansko gradivo.

Nova grobišča

SLOVENSKA BISTRICA /RAZNI MEDIJII/ – Slovensko javnost spominjajo na množične umore po drugi vojni različna, na novo odkrita grobišča. Med zadnjimi je zaklonišče v Slovenski Bi-strici, kjer so doslej našli več kot 230 človeških kostij.

Katstrofalna slika pismenosti Slovencev

PORTOROŽ /Delen/ – Mednarodna raziskava je pokazala, da večina slovenskega prebivalstva (okrog 70 odstotkov) med 16. in 65. letom starosti dosega le prvo in drugo raven besedilne pismenosti.

Mariborčani so se tudi letos spomnili generala Rudolfa Maistra

MARIBOR /VEČER/ – Predstavljena je bila knjiga Bruna Hartmana o generalu Maistru. Prvega slovenskega generala so se spomnili tudi 23. novembra, ko je v prostorih mariborske univerze potekal celodnevni simpozij z naslovom *General Maister in naš čas*. Na simpoziju so predstavniki Maribora in Slovenske vojske, slovenski zgodovinarji ter kulturni ustvarjalci spregovorili o nekaterih novih ugotovitvah, povezanih z Maistrovim življenjem in delom.

Ob simpoziju so vzporedno potekale tudi druge občinske dejavnosti, med drugim položitev cvetja in vencev pred Maistrov spomenik, kulturni program mariborskega centra mladih, slovesnosti v Maistrovi vojašnici ter šolske slovesnosti.

SIM ima predsednico

LJUBLJANA /GLAS SLOVENIJE/ – Združenje Slovenska izseljenska matica (SIM) je na občnem zboru, septembra letos, izvolilo novo vodstvo. Za predsednico so izvolili Milico Trebše Štolfa iz Izole. Rojena je v Ljubljani.

Razstava o izseljencih

LJUBLJANA /SOBOTA/ – Na dan sv. Rafaela, 24. oktobra, začitnika popotnikov in izseljencev, je bila v Muzeju novejše zgodovine odprta razstava *Izseljenec – Življenske zgodbe Slovencev po svetu*. Razstava bo v tivolskem Cekinovem gradu odprt do aprila 2002. Idejni vodja razstave je dr. Marjan Drnovšek. Vidno mesto predstavlja zgodbe izseljencev, ki imajo primorske korenine.

Kmalu resolucija o Slovencih po svetu

LJUBLJANA /DELOFAX/ – Če bo vse po načrtih, kar pomeni, da bi Državni zbor decembra sprejel predlog resolucije o odnosih s Slovenci po svetu, bi končno prišel na dan dokument, ki jasneje in konkretnje opredeljuje splošna ustavna načela o "skrbi za Slovence po svetu". Na zadnji seji komisije DZ za odnose s Slovenci v zamejstvu in po svetu, ki jo vodi Franci Pukšič (SDS), so se obvezali za oblikovanje in uresničevanje strankarsko neobremenjene, načrtne in usklajene temeljne politike na tem področju.

Tečajnica Banke Slovenije

Srednji devizni tečaj (23. oktobra 2001)

Država (enota)	tolarjev
EMU (1 EUR)	220,5764
Avstrija (1 ATS)	16,0299
Francija (1 FRF)	33,6267
Italija (100 ITL)	11,3918
Nemčija (1 DEM)	112,7789
Avstralija (1 AUD)	129,9419
Hrvaška (1 HRK)	29,8346
Japonska (1 JPY)	2,0240
Kanada (1 CAD)	156,9604
Švica (1 CHF)	150,9453
V. Britanija (1 GBP)	355,0811
ZDA (1 USD)	251,0830

Slovenija, moja dežela

KOPER

/STA/ – Grški veleposlanik Haralambos Hristopulos je v Kopru odkril napisno tablo, s katero je trg pred koprskim Pokrajinskim arhivom uradno poimenoval po Joannisu Antoniosu Kapodistriju, prvem predsedniku grške države v letih od 1827 do 1830, katerega družina izvira iz Kopra.

DOKLEŽOVJE

/VEČER/ – Orgle, "kraljica vseh glasbil", so nepogrešljiv inštrument pri krščanskem bogoslužju. O novih so že dlje časa razmišljali tudi v župniji Dokležovje. Skupaj z občino Beltinci, župljani, botri in donatorji so naložbo po dolgih treh letih pripeljali h koncu. Nove orgle so nastale v škoftijski orglarski delavnici v Hočah pri Mariboru, so mehanske izdelave in imajo 14 pojočih registrrov. Skupno je v njih 858 piščali; 154 je leseni, ostale so iz kositrove zlitine. Intoniral in uglasil jih je Drago Lukman s sodelavcem Sandijem Potočnikom.

ZREČE

/VEČER/ – V Termah Zreče so po zadnji obnovi in širityi še posebno ponosni na savne. Šest različnih imajo, vse pa so uredili v posebni vasi, ki so jo tudi poimenovali Savna vas. Vse so urejene v značilni pohorski arhitekturi in iz naravnih materialov, ponašajo se tudi z imeni objektov, kakršne srečujemo na kmetijah. Tako lahko gredo ljubitelji tovrstnega sproščanja v čebelnjak, kaščo, v klet ali podobne "objekte". "Posebnost je počivališče pod kozolcem," pravi Marija Deu Vrečer, direktorica Term, ki je hkrati "idejna mati" tega projekta. "Sem smo prestavili pravi kozolec, ki prej sicer ni stal na Pohorju, ampak v Leskovcu pri Krškem. Star je več kot sto let, mojstri so ga tu še dodatno obdelali, kolikor pa le mogoče obdržali prvotni izgled." V Savni vasi imajo tri klasične finske savne, dve parni z dodatki zelišč in infrardečo savno. V njih je lahko hkrati 160 obiskovalcev, še enkrat toliko pa na počivališčih.

LJUBLJANA

/24 UR/ – Ljubljanski mestni svetniki so kljub nasprotovanju opozicijskih svetnikov po hitrem postopku sprejeli predlog o razglasitvi mestnega jedra - stare Ljubljane in grajskega griča - za kulturni in zgodovinski spomenik ter naravno znamenitost. Omenjeni predlog med drugim predvideva izgradnjo tirne vzpenjače na grajsko pobočje, ki naj bi začela obratovati junija prihodnje leto.

LOG POD MANGRTOM

/SOBOTA/ – V Logu pod Mangrtom je zapadel prvi sneg. Zimske idile v vasici pod plazom Stože žal ni pričaral. Leta dni po naravnemu nesreči je, glede (ne)varnosti vse tako, kot je bilo prejšnjo zimo. Živeti v Logu je enako neprijetno, čeprav bi moralno biti, po vseh obljudbah odgovornih sedeč, narejenega veliko več.

MEDVODE

/VEČER/ – V Medvodah so slovesno odprli Dom starejših občanov *Zbiljski gaj*. Ob velikem pomanjkanju možnosti za domsko oskrbo pomeni izgradnja doma v mirnem gozdnatem okolju veliko pridobitev ne le za Medvode, temveč za vso Gorenjsko.

MORAVSKE TOPLICE

/VEČER/ – V skrajni severovzhodni regiji, v Pomurju, si ob sedanjih 26 občinah prizadevajo za ustavitev še treh novih občin, in sicer naj bi iz sedanje občine Moravske Toplice nastala še ena, Bogojina, iz občine Ljutomer. Mala Nedelja in iz občine Roščevci Pertoca.

NOVA GORICA

/PRIMORSKE NOVICE/ – V Hitovem zabaviščem centru Perla v Novi Gorici je potekala prireditev, na kateri so okronali vinsko kraljico Slovenije za leto 2002. Nova, že sedma vinska kraljica je postala 24-letna študentka gradbeništva Tjaša Koroša iz Križevcev pri Ljutomeru, njeni spremjevalki pa Tanja Papež in Saša Jerele.

NEDELICA

/VEČER/ – V Nedelici so Kovačevi 1877. leta zgradili cimprano hišo, ki se je ohranila vse do danes, seveda so jo Kovačevi obnovili. Hiša sodi v vrh etnografskega kulturnega spomenika. Čar domačije pa je še stoltna lipa, ki raste na dvorišču ob vodnjaku.

Projekt "Stara trta"

MARIBOR/MELBOURNE

Zaključno poročilo koordinatorja projekta "Stara trta" v Avstraliji

Po treh letih planiranja, izpolnjevanja formularjev, dogovarjanja z mariborskimi občinami, občino Yarra Ranges v Viktoriji, Združenjem vinarjev vinogradniškega področja Yarra Valley in predstavniki slovenskih organizacij v Melbournu, smo 23. septembra posadili potomko najstarejše trte na svetu, sadiko slovenske trte z mariborskima Lenta, na posestvu McWilliams Lillydale Vineyards v bližini Lillydale. Sadiko smo posadili ob prisotnosti županje občine Yarra Ranges gospa Di Moore; tu pa so bili še predstavniki viktorijske in lokalne vlade, združenja vinarjev s področja Yarra Valley ter vseh slovenskih organizacij v Melbournu in okolici. Pri posaditvi je bilo prisotnih še okoli 400 obiskovalcev, med katерimi so bili mnogi v naših slovenskih barvitih narodnih nošah. Prav tako so bili prisotni tudi predstavniki vseh slovenskih radijskih oddaj v Viktoriji in melbournska slovenska TV ekipa, ki je celoten dogodek posnela na video. Tu so bili tudi Avstralci različnih narodnosti in tudi ti so se zamisili ob ideji našega slovensko-avstralskega sodelovanja. Vredno posnemanja, so dejali.

V uradnem delu so nas pozdravili viktorijski direktor *McWilliams Vineyards* Max McWilliams in predsednik Združenja vinarjev Wally Zug ter županja Di Moore, tudi ona je v svojem govoru pozdravila tovrstno sodelovanje. Zahvalila se je županu mesta Maribora Borisu Soviču, mestu Maribor in vsem Slovencem doma in v Avstraliji. Pohvalila je visok standard nastopajočih-slovensko mladino, ki je tako kvalitetno odpela nekaj pesmi. Seveda je bilo še več vzpodbudnih besed za nadaljnje sodelovanje in prav vsi so izrazili željo, da bi naj to srečanje postalo vsakoletno tradicionalno srečanje na tem prostoru, kjer smo posadili trto in kjer je županja odkrila tudi spominsko plaketo.

Kot predstavnik slovenske skupnosti in koordinator projekta "Stara trta", sem na kratko predstavljal kako je projekt potekal. Pozdravna sporočila mariborskoga župana Borisa Soviča in ministra za kmetijstvo Franciju Buta pa so v obeh jezikih prebrali znani predstavniki slovenske skupnosti in avstralskih medijev. Za to, da bi mariborska trta zdravo in dolgo rasla tudi v avstralski zemlji, je poskrbel pater Ciril Božič in trto blagoslovil nakar smo skupno odpreli našo slovensko pesem *Tamgori za hramom*.

Po zaključenem uradnem delu so predstavniki avstralske občine pogostili prisotne s prigrizkom in brezalkoholnimi pijačami.

Parola "Skupni projekti gradijo trajna priateljstva", se je izkazala kot dejstvo, saj so se ob koncu prav vsi veselo poslavljali z besedami:

Na svidenje prihodnje leto!

Posebna zahvala nastopajočim: *ansambel Melodija*, *Kwartet Fistic*, *Zalika Rizmal*, *harmonikari Frank Petelin*, *Andrew Butinar*, *Jože in Janez iz Geelonga*. Hvala tudi vsem, ki so obarvali veseli dogodek z narodnimi nošami. Prav tako se zahvaljujemo Matiji Cestniku in njegovim TV ekipam, hvala vsem voditeljem radijskih postaj, ki so podprtli ta projekt. Hvala tudi vsem, ki so organizirali avtobusne prevoze iz Geelonga, *Digghest Resta*, *St. Albansa* in *Verskega središča* v Kew. Hvala vsem voditeljem slovenskih organizacij, ki so se udeležili prireditve ali poslali svoje zastopnike.

Hvala vsem Slovencem, zlasti tistim, ki so na posaditev trte pripeljali tudi svoje priatelje drugih narodnosti.

Seveda bi zmanjkal energije, če za hrano ne bi poskrbeli člani Slovenskega narodnega sveta Viktorije (SNS), Veseli lovci, društvo Sveti Eme in še kdo. Hvala patru Cirilu za njegovo pomoč in blagoslov. Hvala tudi občini Maribor in *McWilliams Winery* ter občini Yarra Ranges za njihovo priateljsko sodelovanje in pogostitev. Na svidenje ob prvi obletnici leta 2002!

– Vinko Rizmal
Iniciator in koordinator projekta "Stara trta" v Avstraliji

Opomba: Tako je zaključen prvi del naloga, ki sem si jo zadal leta 1998. Ker je projekt "Stara trta" močno zbljžal mnogo Slovencev v Melbournu in okolici, in ker so naši avstralski priatelji podprtli idejo vsakoletnega praznovanja ob obletnici posaditve, menim, da ima ideja za nadaljnje aktivnosti na tem področju odlično osnovo in zdrave pogoje za nadaljnje sodelovanja. Osebno se bom zavzemal, da bom vodenje projekta "Stara trta" čim prej predal vodilnemu odboru predstavnikov slovenske skupnosti v Melbournu in to takoj, ko bo to izvedljivo. Ker dokaj dobro poznam razmere, sem mnenja, da je bila moja dosedanja strategija organizacije tega projekta nujna in pravilna. V.R.

Zapisali so še v ...

RODNA GRUDA

Oktobrska številka, stran 6: Jasna Tepina objavlja pogovor z dr. Lucijo Čok, ministrico za šolstvo, znanost in šport.

Ministrica je dala kar nekaj doberih pripomemb in kritičnih predlogov, med drugim je dejala: "Resolucija (op.u.: o Slovencih po svetu) je osnova za zakonsko ureditev položaja Slovencev po svetu. Naša zakonodaja zdaj na primer ne omogoča znanstvenikom in raziskovalcem slovenskega rodu, ki živijo in delajo po svetu, da bi enakopravno s kolegi z domačimi inštitutov in raziskovalnih organizacij kandi-dirali za proračunska sredstva. To moramo seveda spremeniti in omogočiti vsem raziskovalcem, ne glede na to, na katerem koncu sveta delajo, da se potegujejo za sredstva na javnih razpisih našega ministrstva. Predvsem bi radi podprli projekte, ki se bodo ukvarjali s problemi kulturne in arhivske dediščine Slovencev doma in po svetu, zanima nas tudi popis in ohranitev vse slovenske dediščine, kjerkoli že je raztresena – od domovine do Avstralije, Brazilije, Argentine. Prav zato, ker nas je malo, doma in po svetu, moramo poiskati in povezati vse naše potenciale za ohranjanje naše zgodovinske, kulturne in jezikovne dediščine ...". Dr. Lucija Čok v drugem delu pogovora pravi sledete:

"Slovenska društva delajo z malo denarja in z veliko zagnanostjo čudeže, ki jih občudujem. Sama pobliže poznam delo Slovencev v Avstraliji, kjer imam ostarele sorodnike, ki jih vsaj dvakrat na leto obiščem in tisti čas izkoristim tudi za to, da se srečam s tamkajšnjimi rojaki. Že nekajkrat so me povabili v *Slovenian Media House* (op.u.: V Sydneyju) in mi pokazali neverjetne dokumentarje, v katerih predstavljajo življenje in delo Avstralcev slovenskega rodu, dokumentarce, ki bi jim jih zavidala marsikatera nacionalna televizija. Videti jih je mogoče tudi na internetu, torej tudi doma. Prav žalostno je, da na primer niti nacionalna televizija ne naredi nič, da bi pomagala predstaviti življenje in delo avstralskih Slovencev v domovini. Ti prav zdaj zaključujejo projekt 'Kdo je kdo med Slovenci v Avstraliji'. Slikehernega farmarja, gospodinjo ali kopača opalom slovenskega rodu obiščejo in prikažejo njegovo zgodbo. Neverjetno kako z majhnim denarjem delajo velike stvari. Matica bi jim lahko pri tem več pomagala."

SVOBODNA SLOVENIJA

V številki 44, od 8. novembra 2001 zapišejo v argentinskem slovenskem glasilu pod naslovom *Zedinjena Slovenija* in *Svobodna Slovenija* potrebujeta vašo pomoč med drugim tole: "... Danes se Zedinjena Slovenija nahaja v težkem finančnem položaju. Že vrsto let imamo visok primanjkljaj, katerega ne moremo več kriti ... Tako je društvo v nevarnosti, da preneha s svojim delovanjem, vključno z izdaja-njem tednika *Svobodna Slovenija* ...". Zaradi tega je odbor sklenil zaprositi rojake, naj kupijo podporne bone po \$ 10.00, v zameno pa naj bi podelili nekaj dobitkov (računalnik, bivanje v počitniškem domu dr. Hanželiča v kordobskih planinah, barvni TV sprejemnik, mikrovalovno pečico in čistilec za zrak) ...

DEMOKRACIJA

Novinar Vinko Vasle v pogovoru z novinarjem Demokracije med drugim: ... Kar zadeva slovensko preiskovalno novinarstvo, smo bili legendarni v tistem času okrog Mladine in delno v obdobju 1991 do 1992 pri Delu. Naši preiskovalni novinarji v današnjem času pa so "legende" zato, ker jih ni ... Novinarji danes čakajo, če bo policija kaj odkrila, potem je v redu, če pa ne bo, jim je vseeno ... mediji pri nas so pač postali zelo samozadostni, uredniki pa večinoma avtonomnost razu-mejno kot vrtiček, kjer raste lepo cvetje, trnja in plevela pa ne vidijo. Veliko novinarske profesionalnosti pa se skriva za "mirljubno koeksistenco" z oblastjo in vladajočimi. Se neuvršeni niso, bog jim pomagaj! So uvrščeni in uglašeni na pravo linijo, ker je to pač začasno manj tvegano, nič kaj zahtevno in nič stresno. Namesto preiskovalnega, imamo tako nekonfliktno novinarstvo, ki je istem bregu z oblastjo, in čast zelo redkim izjemam ...

Sicer pa, ljudje, ki so dvakrat ostali na cesti brez dohodkov, brez služb, se težko še enkrat odločijo za še eno avanturo ...

VEČER

Po eni strani zgroženo spremjam odkritja množičnih grobišč v Srebrenici ali Vukovarju, a se nas to v resnicni ne dotakne globlje ... Za domača "odkritja" grobišč enako pobitih pa rečemo, češ "to se je dogajalo pred davnimi časi" ...

Filatelija

Drevesce želja

/VEČER/—Mag. Alfonz Podgo-relec, generalni direktor Pošte Slovenija, je v Trbovljah, skupaj s tamkajšnjim filatelističnim društvom, predstavil zadnji priložnostni znamki, ki izideta v okviru letošnjega programa Pošte Slovenija. Gre za novoletno-božični znamki.

Znamka *Drevesce želja* bo letošnja novoletna znamka, ki poskuša simbolizirati vse želje ljudi; zato je ilustratorka in oblikovalka Suzana Duhovnik izbrala več motivov: podkvice za srečo, srčki za ljubezen in žogice za veselje. Nazivna vrednost znamke je B; 1,4 milijona znamk je izšlo v polah, 300.000 v enojnih zvezčkih, 600.000 v kombiniranih zvezčkih, skupaj z božično znamko z motivom *Kristusovo rojstvo*.

Oblikovalka Suzana Duhovnik je na znamki upodobila del krilnega olтарja iz cerkve sv. Treh kraljev nad Benediktom v Slovenskih goricah. Nazivna vrednost znamke je D, ki se kot B spreminja z inflacijo (beri: višje cene). Znamka je izšla v nakladi 100.000 v polah in 600.000 v kombiniranih zvezčkih.

Naslednje znamke bodo izšle 23. januarja prihodnje leto. Gre za pustne znamke, za znamke iz serije *Znamenite osebnosti* (na njih bosta arhitekt Jože Plečnik in pisatelj Janko Kersnik), za *ljubezensko znamko* in za *olimpiski znamki* (zimska olimpijada od 8. do 24. februarja v Salt Lake Cityju).

Urednik biltena mag. Bojan Bračič je v številki 38 tudi pojasnil odločitev Pošte Slovenije, da bo s 1. januarjem 2002 spremenila časovno prodajo priložnostnih znamk, ilustriranih dopisnic in ovitkov prvega dne; izdelke bodo vse pošte prodajale le šest mesecev od datuma izida.

"Za zbiralce je bilo nesprejemljivo dejstvo, da je moč neko vrednotnico, ki so jo kupili pred desetimi leti in vanjo vložili določena sredstva, danes kupiti po enaki ceni. Drugič: analiza prodaje je pokazala, da večina zbiralcev kupi priložnostne znamke v prvih šestih mesecih po izidu. In naposled: prodaja istega izdelka več let za isto ceno gotovo ni gospodarna." Bračič pravi, da poznajo spremenjen način prodaje znamk marsikje po svetu. Na poštah v svetu starih znamk sploh ni mogoče kupiti, v Nemčiji na primer že po mesecu dni po izidu. *Manfred Meršnik*

NOVI GLAS

Jurij Paljk razmišlja o pojavu uvajanja novih praznikov v Sloveniji, recimo praznovanje Halloween, ki ga sicer praznujejo v Ameriki in nima s slovenskimi običaji nič skupnega. Bilo naj bi keltskega izvora in je prišlo v ZDA z evropskimi priseljenci. Naučiti se bomo morali, da ga bomo praznovali tudi v Sloveniji. Najbrže se bomo morali naučiti tudi na to, da naši otroci nikdar ne bodo vedeli, kaj je sploh krhelj in niti ne kaj so Vahti, kot se bomo najbrž morali naučiti tudi na praznovanje Hallowena. Naučili smo se že, da naši otroci vedo, kako se po ameriško reče tevejčku in da imajo raje hamburger z vročim krompirčkom in kokakolo kot pa pašereto in domačo klobaso z zeljem in tudi ne vedo kako se reče pecivu, ki ga "starejši občani" poznamo pod imenom potica. Vedo tudi kako je ime

tistemu črnemu košarkašu Jordanu v Ameriki. In Halloween bo postal njihov praznik, to da je brez vsake kulturne vsebine in brez vsakega izročila, itak nikogar ne zanima. Je samo še en sad globalizacije ...

SOBOTA

Nam bo država 'vzela' morje? se sprašujejo v *Soboti* (priloga *Primorskih novic*), v intervjuju s specjalistom za pomorsko pravo mag. Patrickom Vlačičem, ki pravi, da iz predlaganega zakona RS ni razvidno, da se Slovenija zaveda pomena morja. Absurdno je, da v predlaganem zakonu niti plaže niso omenjene kot javno dobro. Je pa še več drugih pomanjkljivosti. Država hoče morje podržaviti, z njim pa bi bila podržavljena recimo tudi celotna Luka Koper.

Kultura

Slovenija/Avstralija

Po štirih desetletjih novi slovenski pravopis

LJUBLJANA /STA/ – Po skoraj štirih desetletjih je luč sveta ugledal novi slovenski pravopis, ki bo kot moderni priročnik sodobne slovenščine v pomoč vsem uporabnikom slovenskega knjižnega jezika, naj v njem govorijo, pišejo, beroje ali poslušajo.

Novi slovenski pravopis je izšel pri Založbi ZRC pri ZRC SAZU, direktor centra Oto Luthar pa je napovedal tudi njegovo izdajo v obliki zgoščenke, do katere pa naj ne bi prišlo prej kot v enem letu in ne kasneje kot v dveh. Na več kot 1800 straneh bo ob pravopisnih pravilih, ki so v zadnjem samostojnem izdaji izšla leta 1997, v obsežnem slovarskem delu več kot 130.000 besed oz. besednih zvez (iztočnic in podiztočnic). Slovenski pravopis stane 23.100 tolarjev in ga je že mogoče kupiti v knjigarnah. Slovarski del, ki so ga njegovi sestavljavci pod vodstvom akademika Jožeta Toporišiča priprav-

ljali dobrej deset let, je glede na star pravopisni slovar iz leta 1962 skoraj dvakrat obsežnejši. Kot je uvodoma dejal predsednik SAŽU akademik France Bernik, se z njim bistveno dopolnjuje besedni zaklad, saj so v slovarski del uvrščene tudi besede, ki so bile še pred desetletji neznane. Pravopis med drugim prinaša zbrano občimensko in lastnoimensko besedje, ki zajema slovenske občine, pošte, župnije, 500 najpogostejejših slovenskih priimkov, imena domačih in tujih znanih osebnosti, imena zemljepisnih danosti in stvarna imena. Kot je pojasnil Toporišič, so za slovar zbirali in odbirali iz fondov Inštituta za slovenski jezik, pri lastnih imenih pa so izhajali tudi iz domačih in tujih slovarjev ter enciklopedij. Pomembno je poglavje o prezvezanju besed v slovenščino iz okoli 40 pisav oziroma jezikov. Sicer pa bo uporabnikom pri uporabi priročnika v pomoč ne le splošno vsebinsko kazalo na začetku knjige, ampak tudi stvarno in razčleneno kazalo.

Zakladi ljudske modrosti

Pravica je kot vlačuga: ne da se tistemu, ki je brez denarja.

*

Eden je gospodar denarja, drugi njegov hlapец.

Ako bi se za nebesa tako pulili kakor za denar, bi bila premajhna.

*

Najlepša lastnost denarja je, da ga lahko podarimo.

NOVA KNJIGA

Uganke vaščanke

UGANKE

Pod tem drevesom vaški zbor veljakov, upor, prostost in zakon je koval, kluboval cesarjem in graščakom, slovenski kmet zavrnil davek, tlako ...
Zdaj sredi polj drevo šumi, mladik milijona dva rodi, njen srčast list ponos budi.

***

Zaspana Micka mickasta, si vsa nerodna, bickasta! Čof! kravji rep te zdrami, golida prazna čaka pod nogami.

***

Pod velikim spi potepuh, pod malim smrči potepušček.
Veliki ima sena poln trebuh, mali - le majhen trebušček.

***

Velički in majhen kožolčec
Na slamni koči ded čepi, iz črne pipe dim kadi, če veter iškro razplamti, v pepelu domek se zgubi.

***

Dimitri

NOVI KNJIGI AVSTRALSKIH SLOVENCEV

Marjan Peršič

Na usodnem razpotju

Per astera

ad Australia

Spomini

kraljevega vojaka

LJUBLJANA /DELO/ – S čisto ne-plesnimi koraki je moral skozi življenje korakati avstralski Slovenec (op.u.: pok.) **Marjan Peršič**, nekdanji kraljevi vojak, pripadnik kraljeve vojske zunaj domovine. Njegovo spominsko pričevanje na več kakor tristo straneh je v minulih dneh do-bivalo končno podobo za natis in bo pri Slovenski izseljenski matici v kratkem izšlo z naslovom *Na usodnem razpotju* s pomenljivim

pri krojenim latinskim podnaslovom *Per astera ad Australia – Preko trnja do Avstralije*.

Knjiga prinaša dnevnik, ki si ga je v usodnih letih pisal, in zgodbe, ki jih je doživeljal na dalnjem kontinentu. Po besedah urednika **Jožeta Prešerna** gre za izjemno pošteno pričevanje o preizkušnjah slovenskega izseljenca.

Spremem besedo je knjigi napisal pesnik **Bert Pribac**.

V takih dnevnikih se zanamcem ohrani tudi veliko tistega, kar je v medijih in tudi v prostorsko stisnjeni kroniki žal izpuščeno.

Marijan Lauko

Glavno, da smo zdravi

SUNSHINE COAST, SYDNEY /GLAS SLOVENIJE/ – Marijan Lauko je svojo knjigo pripravljal več let in končno mu je uspelo, izdal jo je v samozaložbi. Knjiga *Glavno, da smo zdravi* je natisnjena na formatu A4 in je vezana v plastično spiralo, naslovnica in zadnja stran sta pokriti s plastiko. Ima 179 strani, 13 barvnih in 4 črno belih fotografij.

V knjigi Marijan opisuje življenje izseljencev, ki so se morali navaditi na novo okolje, na nov jezik in bili sprva polni domotožja. Živel so v upanju, da se bo v stari domovini kaj spremenilo in jim bo omogočena vrnitev. Marijan pravi, da bo bralec ob branju knjige potočil nekaj solz pa tudi nasmejal se bo.

Marjan Lauko se je rodil leta 1926 in se ima za Korošca. Leta 1946 je v Osijeku, v Slavoniji, matuiral na Trgovski akademiji, leta 1950 pa se je priselil v Avstralijo. Slovenčine se je pravzaprav naučil tukaj v Avstraliji in to v zadnjih letih, ker si je močno želel zapisati svoje življenske dogodivščine. V Avstraliji je moral sprva prijeti za vsako delo, najprej v Tasmaniji na "pick and shovel", kasneje pa je dobil boljše delo. Nekaj let je živel v Melbournu, danes pa se oglaša iz queenslandskega Sunshine Coasta.

Glavno, da smo

zdravi

\$ 20.00

plus poštni stroški.

Prejeli smo za objavo ...

TRPLJENJE

Beseda nima več moči, ko v dušo val solza pridere, ko žolča časa, prazna že, svoj zadnji nož v srce zadere.

Trpeti vajen si, zemljan, trpljenja žig te še utrdi, da kriz nositi moreš vdan, do groba lastnega čeri.

Če vžge se strast, če kri zavre, da brat čez brata roko stegne, trpljenje zna pregnati vse ko z zadnjo smrti šibo dregne.

Trpljenje skupna nam je last, trpin v tem enaki smo.

Najvišja dana nam bo čast
če vdano v dar ga sprejmemo.

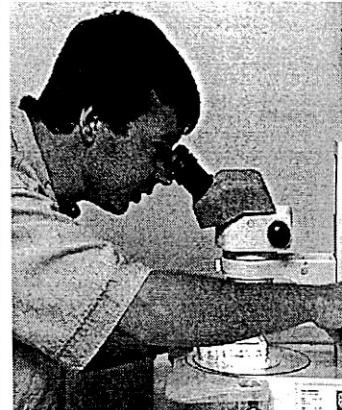
Sydney, november 2001
Vipavski Škrjanček

New Zealand String Quartet na Gradu Dobrovo

NOVA GORICA /STA/ – V okviru abonmaja Hitove muze je bil na Gradu Dobrovo v Goriških Brdih koncert, na katerem je nastopil tudi **Godalni kvartet Nove Zelandije**. V njem so že od leta 1987 zbrani violinistka Helene Pohl, violinist Douglas Bellman, violončelist Rolf Gjelsten in Gillian Ansell, ki igra violo. Godalni kvartet Nove Zelandije (New Zealand String Quartet) se vsako sezono predstavi na več kot petdesetih koncertih. Glasbeniki nastopajo po Avstraliji, Severni Ameriki in Evropi, predstavili pa so se tudi že na turnej po Aziji. Njihov glasbeni repertoar vsebuje dela različnih glasbenih obdobjij in slogov, radi pa širijo tudi poznavanje glasbe sodobnih novozelandskih avtorjev.

The voice- Of Slovenia

Year 2 No 16 December 2001

Media Seminar Slovenia September 2001

Mitja Meršol - Editor /Delo/,
Stanka Gregorič and
Dragica Bošnjak

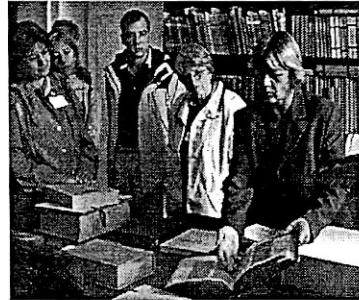
With dr. Dimitrij Rupel, Minister for Foreign Affairs

Elica Rizmal at RAI
television in Trieste

dr. Zvone Žigon and
Magdalena Tovornik

At the University Library
in Ljubljana

Science Prize Reward Australian Excellence For achievement in the life science, **MINISTER'S PRIZE** **dr. Boštjan Kobe**

The Science Prizes are a national tribute to excellent and dedicated work and are part of the Government's ongoing commitment to supporting and promoting the important contribution made to our daily lives by Australian innovations in science and technology.

The Prime Minister and Minister for Industry, Science and Resources presented the 2001 Science Prizes to the winners during a gala dinner in the Great Hall of Parliament House on 25 September 2001.

Australia's premier science award, the \$300,000 Prime Minister's Prize for Science, was won this year by Emeritus Professor Donald Metcalf of The Walter and Eliza Hall Institute of Medical Research, Melbourne, for his life-saving white blood cell research.

The Science Prizes also celebrate the efforts of Australia's young scientists who are 35 years of age or younger.

The \$35,000 Malcolm McIntosh Prize for Achievement in the Physical Sciences was awarded to Dr Peter Bartlett who, while researching at the Australian National University in Canberra, made significant advances in discovering how a computer can do what so many living creatures can do: learn.

The \$35,000 Minister's Prize for Achievement in Life Sciences was awarded to Associate Professor Bostjan Kobe of the University of Queensland, for his invaluable research in exploring the shape of basic building blocks—proteins.

2001 Winners:

- 2001 PRIME MINISTER'S PRIZE FOR SCIENCE
Emeritus Professor Donald Metcalf, AC FAA FRC

- 2001 MALCOLM MCINTOSH PRIZE
FOR ACHIEVEMENT IN THE PHYSICAL SCIENCES
Professor Peter Bartlett

- 2001 MINISTER'S PRIZE FOR ACHIEVEMENT IN THE LIFE SCIENCES
Associate Professor Bostjan Kobe

Dear Stanka,

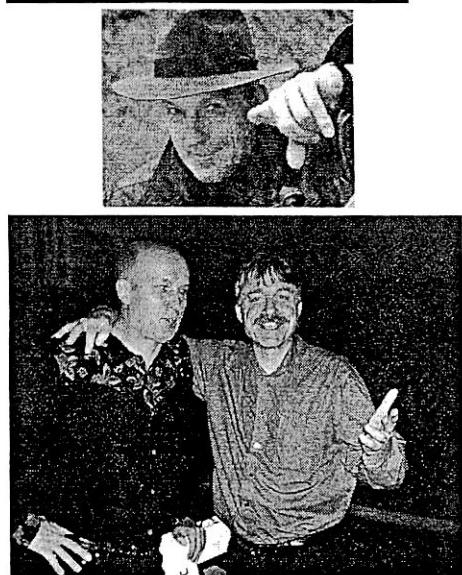
I have pleasure enclosing a preview CD of Vlado Kreslin performing one of my compositions called *Play with Fire*. The recording took place in Adelaide last year when Vlado was here with his band as the headline act for the Victor Harbor Folk Festival, an event that attracts some 10,000 people.

Play with Fire has a rhythm and blues feel about it with added central European texture as only Vlado and his musicians can uniquely muster. As author Richard Flanagan says about Kreslin's stature in the musical world -

'... a musician of such standing that everyone who comes to central Europe – from Dylan to REM – plays with him ...' *The Age*, Melbourne, December 30, 2000. It was certainly a pleasure to work with Vlado in the studio. Thanks must go to Helena Drnovšek Zorko from the Slovenian Embassy in Canberra for arranging the introduction with Vlado.

The preview CD of *Play with Fire* has been sent to some radio stations in Australia and American university/college radio stations. The song is being well received. Other versions of the song are in the pipeline for later release.

Yours sincerely,
Adrian Vatovec
Adelaide, October 23, 2001

ASSOCIATE PROFESSOR DR. BOŠTJAN KOBE

The 2001 Minister's Prize for Achievement in Life Sciences is awarded to Associate Professor Bostjan Kobe, of the University of Queensland, for his groundbreaking work which is helping to piece together the jigsaw of how our cells work.

The 35-year-old Associate Professor is doing so by exploring the shape of basic building blocks—proteins. There is enormous potential for this work. Associate Professor Kobe's research will be invaluable for developing highly-targeted drugs that can manipulate what a protein does and, as a result, successfully fight off deadly viruses like HIV.

Piecing together the jigsaw by solving the three-dimensional structure of proteins is detailed and time-consuming, but important work. Proteins perform many important functions in every cell in every organism. The way protein molecules interact with one another controls the way all living things grow and reproduce. 'Each type of molecule has a complex three-dimensional shape which influences how they behave. If we can learn exactly how they are shaped, we will be able to use this information to work out ways of regulating how they function', explains Associate Professor Kobe.

Each protein has pockets and grooves that determine how it fits, binds and reacts with other proteins and molecules within a cell.

'Once we have determined the structure, we can use it as a template to help us design drugs that may manipulate how a protein functions. This information will help us fight the viruses that attack our cells, like HIV. By understanding the shapes of the molecules that enable a virus to function, we can design chemicals that will find and bind onto the right pockets or grooves to interfere with and stop the virus', he says.

Through his work, Associate Professor Kobe has made major research contributions in protein structural biology. He is helping us understand the nature and regulation of protein interactions, and the control of cellular processes.

Associate Professor Kobe is taking on this challenge through a process called protein crystallography: 'We need crystals because when we put them in an X-ray beam, we get something called a diffraction pattern. From this we can calculate the structure and get a three-dimensional shape of the protein.'

By introducing new ways of crystallising proteins, Associate Professor Kobe's innovative work is stretching the boundaries of X-ray crystallography.

'This is like a big microscope where we look in the finest detail at how things fit and from there we begin to understand how they work together,' he says. 'It's complicated because so many different proteins work together—we have decades of research ahead of us before we will see the full, integrated picture. For example, we know that the whole human genome has thousands of proteins, but the real challenge we face is that we only actually know how a fraction of them work.'

Associate Professor Kobe is inspired by the work of others in the same field, including Australian scientists in Melbourne who developed the flu drug, Relenza.

'It is an exciting area to be involved in. We're looking at three-dimensional shapes of molecules that no one has seen before—we're the first scientists to see them in such incredible detail. Of course, you have to go through a lot of work to make a discovery, but not knowing exactly what you will find tomorrow excites me', he says.

Associate Professor Kobe already has an outstanding publication record for a young researcher, with papers in the top scientific journals of the field. For example, the prestigious international journal *Nature* published an article on his work in December 1999.

Associate Professor Kobe's passion for scientific discovery began as a young child in Slovenia. After studying chemistry there, he worked in the United States where he obtained his PhD. He was more recently at St. Vincent's Institute of Medical Research in Melbourne, before last year moving to the University of Queensland's Department of Biochemistry and Molecular Biology and Institute for Molecular Bioscience.

'I will continue to work in this field. I am happy at the University of Queensland. The environment is dynamic—I believe that Brisbane is on its way to becoming a major centre for science.'

Of the Minister's award, Associate Professor Kobe says: 'It's the biggest recognition I have had so far

and it means a lot. To be selected out of a crowd of so many very good scientists is a great honour. Science is a rewarding profession in many ways, but in other ways it can be tough, so it's important for the profession to be recognised like this. It also helps the general community understand the contribution science makes. I believe the community is embracing and showing interest in science more and more, but awards like this make science more public and help everyone better understand the benefits.'

27TH Annual Slovenian Concert FUSION 2001

By Lenti Lenko

The 27th annual Slovenian concert was held this year on the 6th of October at the Slovenian Religious and Cultural Centre in Merrylands NSW. Once again, Slovenians from different parts of Australia got together to show off their talents and abilities no matter what their age as these concerts are now also open to people of all ages and not just the youth.

There were 33 different acts ranging from poetry recitals, solo and choral singing and folklore dancing to various bands, solo instrumental performances and dance items. As always our proud Slovenian youth showed us their abilities to the fullest. There are so many talented names I would love to mention however space unfortunately does not permit this! One name I will mention however is our young 6 year old Mathew Bratina from Melbourne who put on a fantastic show both at the concert and the next morning in church and stole everyone's hearts in the process!

A group of dedicated people got together a number of months in advance to organise this very major annual event in the Slovenian community calendar. It is important to note that the majority of the organisers were not born in Slovenia but are proud of their Slovenian heritage and want to do something positive for the Slovenian community in Australia and that is why they got involved. They must all be congratulated—from the sound, lighting and backstage crew through to the program designers. Here I must mention the 2 lovely ladies who did such an excellent job of comparing the evening in both Slovenian and English - Michelle and Julie Brcar.

Once again all of us who live in different parts of this great land were able to get together and catch up with old friends from different states we had not seen in a while (or only chatted to via email!).

After the concert the band Domači Fantje put on a bit of a show even though it was already late in the evening. Here I must say that it was an honour to be able to have played my new button accordion recently bought from Slovenia with Australia's three top button

accordion maestros, Peter Grivic, Rudi Crnčec and Frank Petelin. It was pleasing to see so much young talent on the stage particularly from our 2nd and 3rd generation Slovenian youth. Of course our 1st generation folk also showed us what they are capable of! All in all, no matter what our abilities we all gathered together to once again show our community that whether born in Slovenia or Australia, we are proud of our Slovenian heritage, culture, music and language.

The next morning a special youth mass was celebrated at St. Raphaels church in Merrylands with our very own Pater Ciril Bozic (whom we are very fortunate to have with us again in Australia!) giving an inspirational homily to everybody present. After mass, we gathered in the hall for a BBQ lunch and then it was time to depart for the long trip back to Melbourne.

The theme for this years concert for 'FUSION'. And this concert, (like all other past concerts) really showed this to the fullest - a FUSION of Slovenia and Australia, a FUSION of the old and the new and a of course a FUSION of different people who lead very differing and varying lifestyles in different part of this God blessed country of Australia who came together from near and far to keep the Slovenian spirit and tradition alive and kicking!

As a Melbournian I would sincerely like to thank all the Sydneysiders for their extreme kindness and hospitality during our stay with you in Sydney. In particular with thank Pater Valerjan Jenko for his deep sincerity and kindness!

Next years concert will be held in Melbourne and we already look forward to playing kind hosts to all of you from all around Australia who will visit us in Melbourne in 2002.

Once again:

'ISKRENE CESTITKE!' to all of those who helped in any way to make FUSION a success!

Media Seminar

Slovenia, September 2001

By Evelyn Koje and Lenti Lenko

Our names are Evelyn Koje and Lenti Lenko and we both live in Melbourne, Australia. We are involved in Slovenian youth radio once a month on 3ZZZ in Melbourne and occasionally also on SBS radio. We were both fortunate enough to be chosen to visit Slovenia and attend a conference for Slovenian journalists from around the world which was organised and sponsored by the Ministry for Information of the Republic of Slovenia and the Ministry for Slovenians living abroad.

A letter was sent to all the organizations within Australia inviting those involved in the Slovenian media to apply for the seminar. We were required to send a resume to the Slovenian Embassy in Canberra where it was then forwarded to the relevant authorities in Slovenia who then choose the candidates for the seminar. Eight people were chosen from Australia - Evelyn Koje, Lenti Lenko, Elica Rizmal, Tania Smrdel, Rosemary Poklar, Stanka Gregoric, Florjan Auser and Meta Lenarcic. We were amongst twenty-four people chosen from countries where Slovenian migrants live, Germany, Sweden, Canada, USA, Croatia, Bosnia and Herzegovina, Argentina, Switzerland and of course Australia.

Our seminar began on Monday 3 September 2001 and concluded on Saturday 8th September 2001. On the Sunday evening we arrived at our hotel and gathered for an introductory dinner which brought together all of the candidates. In addition, we were informed of the coming events for that week and the opportunity to meet the 2 seminar leaders, Tatjana Lesjak and Dr. Zvone Žigon. We were all from different countries but it was immediately apparent how we each had the same story to tell.

The first morning began with a formal introduction from Tatjana Lesjak and Dr. Alja Brglez who is the director of the Ministry for Information. Each of us then had the opportunity to introduce ourselves and briefly outline the work we are involved with, within our respective Slovenian Communities and our hopes of achievement at the conclusion of the conference. Hereafter we were addressed by four speakers - Janja Bozic Marolt, Grega Repovž - President of the journalists working inside Slovenia and Tomaž Perović - director of the Informative program POP TV in Slovenia. These people spoke of their work within their organizations and the public's attitude towards their work.

That afternoon, we visited the main headquarters for the newspaper *Delo*. Here we were introduced to Managing Director Mitja Meršol, Vlado Schlamberger and a well-known journalist, Dragica Bošnjak. We were also given an incite to *Delofax* (A shorter version of the newspaper), which will allow us to extract archived articles from the newspaper over the Internet. That evening, 'naša mladina(!)', myself, Lenti and Tania Smrdel, headed to Ljubljanski Trg where a concert was held featuring many well known local bands. It was attended by thousands of young Slovenians (and three Australian Born Slovenians!!!!), which ended in a very entertaining evening.

On Tuesday morning we visited Radio Slovenia. This, we must add, was the most informative and valuable sessions within the conference. Its relevance related to the type of work we are involved in here in Melbourne. The guest speakers spoke of their different radio stations, which, we found to be very different to the system we have here in Australia. In Australia a company or organization owns one radio station which has one frequency, whereas Slovenian radio stations own many frequencies that belong to the one station. Radio Slovenia has one frequency that covers the news, the second a current affairs and the rest cater in areas including music, culture and entertainment. A guest speaker represented each of the separate programs and they each spoke about their audiences and their preparations towards their programs. One speaker spoke of the correct (and incorrect!) use of Slovenian pronunciation and grammar. We in turn began a very passionate discussion of our understanding of the Slovenian Grammar. This was of much interest to those involved in all facts of media how little or great their Slovenian vocabulary was. That afternoon we were divided into two groups with one heading for Radio Ognjišče and the other to RTV Slovenia. I, Evelyn went to RTV Slovenia and as a group we spent the first two hours with the director of RTV Slovenia and his colleagues. Our discussions rotated around our involvements within our Slovenian communities and how we foresee the future of this work. We made many contacts and also gained much needed information for improving our television programs on Channel 31 in both Sydney and Melbourne. We were then given a tour of the station and were exposed to the equipment they utilize for the production and modifications of their programs.

Lenti, attended Radio Ognjišče, where Franci Testernjak, the main program director showed the group around the station and described how they produce their programs and the type of audience they cater for. Radio Ognjišče is not a government owned radio station but has much support in Slovenia and is broadcast all over the world via the Internet. This radio station has often struggled to remain on air but with the support of the general Slovenian public, it has remained alive. Because the content of the programs wholeheartedly support Slovenian ideals, in particular, promoting different types of Slovenian music new and old they have become a very popular station. We were also interviewed about the seminar, which was to be broadcast on one of the weekend programs, and later discovered that *Delo* featured an article about the seminar in that day's paper. That evening we met at a restaurant in Ljubljana for dinner and was the first official gathering.

With the other candidates after knowing each other for a couple of days. We all had similar stories to tell of the Slovenian communities living in each of the countries we came from.

Wednesday was a very hectic day. This was the day where we visited a number of Slovenian government institutions including STA (Slovenska tiskovna agencija) or the Slovenian Press Agency, the Ministry for Information, the Foreign Ministry, the "Urad" for Slovenians living abroad and the Slovenian Defence Ministry. We also spent time inside the Slovenian Parliament where we gained much valuable information about the running of the country and how they have been coping since Slovenia became an independent country in 1991. That afternoon we were given an informative lecture about Slovenia's bid to join the European Union and much discussion regarding Slovenia's possible future membership into this international organization was addressed. The Slovenian government conveyed confident remarks to their amalgamation in the EU as well as NATO. However, whether the majority of Slovenian citizens support this move remains to be seen. We met with a number of important Slovenian political figures including the State Secretary for Slovenes Abroad, the Minister for Foreign Affairs dr. Dimitrij Rupel and the Slovenian Defence Minister dr. Anton Grizold. Overall, we were given the distinct impression that Slovenia's recent transition to democracy and independence has continued to move forward in a very positive light!

Thursday morning, Evelyn decided to have a bit of a sleep in right on the day we were told not to be late on the bus as we were taking the long (for Slovenians!) 1.5 hour journey to Primorska. We arrived at the head

We wish to thank Urad Vlad za informiranje and Urad za Slovence v zamejstvu in posvetu for organizing this outstanding seminar and for their fantastic hospitality during the whole week. Their kindness will never be forgotten and we have returned with positive outlook towards our work within the Slovenian community in Australia. = Evelyn and Lenti

Evelyn Koje and Tania Smrdel
Foto: F.A.

Lenti Lenko Foto: F.A.

quarters of the newspaper *Pri-morske Novice* where we were given a run down on its operation and the impact of its paper around the Primorska region of Slovenia. Next we visited Radio/Televizija Koper where again, was entered much discussion into the work they are involved with and the work we do within our own communities. We then visited the main cathedral in Koper, which we must say was one of the most beautiful churches in Slovenia. Bishop Metod Pirih who has also visited us in Australia works as the main bishop in the Primorska region. He gave us an interesting speech about the history of the cathedral. The organizers of the seminar kindly enough organized a boat trip on the Adriatic Sea, which took us from Koper down to the Croatian border. It was a fantastic and relaxing trip. We were given a delicious lunch which was particularly enjoyed by Lenti!!!! Upon arriving in Piran we settled into our hotel. We then walked up the hill to the local church where again we learnt about the history of its origin. Next, we visited yet another church in town where we viewed an amazing slides show highlighting the history of the Piran region. After this, we were invited for a beautiful outdoor dinner where we ate, drank and danced the night away. Yes the weather was absolutely perfect that night! /Cont./

NEWS

STA

On Friday morning we headed into Italy (Trst) where we visited the headquarters for the newspaper *Primorski dnevnik*. We got the opportunity to meet the director Bojan Brezigar, well known Slovenian personality in Italy Sergej Pahor and Slovenian Ambassador for Slovenia in Italy Jadranka Šturm Kocjan as well as other local representatives. Information addressing the impact of their newspaper on the Slovenian minority in Trst and surrounding regions was relayed to us. It was very interesting to see that even though Trst falls under the country of Italy, a prominent Slovenian presence is still very much noticed. We then also visited the local Slovenian radio and television station RAI, where we received a tour through the premises. We were then very fortunate to be taken to a beautiful restaurant in Repentabor for one of the most delicious lunches we have ever had! We then all walked off the marvelous meal up the hill to observe the gorgeous scenery. Later we were taken to see a well known landmark called the Kraska Hisa which was a house made from the Kras stone very prominent throughout this region. Hereafter, it was time to take the long (1.5 hour!) journey back to Ljubljana but only after we got the opportunity to stop at the local duty free shop just over the border to get some good bargains!

Saturday marked the last day of our seminar. We gathered in the hotel with our two group leaders and were fortunate enough to have amongst us Magdalena Tovornik - State Secretary for Slovenes Abroad.

As a group we had a general discussion regarding our achievements during the seminar and then finished the week with yet another delicious lunch which everyone very much enjoyed particularly, yet again, Lent! It was nice to see such a community spirit pervading amongst all of us and in addition, have made a number of contacts and friends whom we will stay in touch with for a long time. Our two main seminar leaders, Tatjana Lesjak and Dr. Zvone Zigon did an absolute superfluous job during the whole week. Both of us can honestly say that all the organizers put a 200% effort into ensuring that the seminar was a huge success! We have been able to come back home and share information with the Slovenian community here regarding how Slovenia is faring in the world. Of course, we also gained valuable insight into how we can improve our work within our community here in Australia, be it in radio, television or in print. This seminar was a fantastic experience, which we will never forget. We can only urge others involved in Slovenian media to apply for any future seminars that may be held years to come.

Ljubljana – A total of 250,000 Slovenes have used the Internet in October, show surveys conducted by the Ljubljana Faculty of Social Sciences as part of the project on the use of the Internet in Slovenia. 450,000 Slovenes use the Internet at least once a month, and 660,000 Slovenes have used it at least once.

Ljubljana – Peter Lazar from Sostanj, northern Slovenia, is the first contestant ever to answer all 15 questions of the Slovene TV quiz, a version of world-famous **Who Wants to Be a Millionaire?**, and win SIT ten million (EUR 45,500). The show, hosted by famous Slovene TV presenter Jánas. The final, 15th question of the quiz, was the following: *"The main character in Dostoyevsky's novel The Idiot, Prince Myshkin, suffered from the same disease as the author. Which disease was it?"* Among four options, Lazar, with the help of a phone call, correctly chose "epilepsy" and became Slovenia's first "millionaire".

Maribor – The winner of this year's "Večernica" award, granted by the Maribor-based daily Vecer for the author of the best youth novel in 2000, is Feri Lainšček and his book "*Mislice*", published by the Franc-Franc publishing house.

New York – Slovene President Milan Kučan addressed the 56th General Assembly of the UN in New York, condemning the terrorist attack on the U.S. and expressing a need for co-operation in creating a world of peace, liberty, solidarity, security and less violence.

Ljubljana – After 11 September, we writers have to fight once again for the freedom of expression and pluralism of opinions, Veno Taufer, president of PEN Slovenia wondered at a forum organised to mark 75 years since Slovenia became member of PEN, the international fellowship that unites poets, playwrights, editors, essayists and novelists.

Trieste – The Italian national statistics institute ISTAT has finally put into print the census forms in the Slovene language, so that the Slovene minority living in Italy is to receive them in the coming days. The move comes after the minority protested against receiving forms for this year's census in the Italian language only. Unlike the previous two censuses, when ISTAT provided forms in Slovene, this time Slovene text was enclosed only for assistance.

This move was quickly criticised by the Slovene minority, seeing it as a move which curtails the rights of the Slovene minority.

Bucharest/Ljubljana, 14 November – In what is perhaps Slovenia's greatest sporting success ever, its national football team qualified for the 2002 World Cup in Japan and South Korea. The Slovene team managed to draw the second-leg playoff match against Romania 1:1 (0:0) in Bucharest, thus winning the two-leg playoff 3:2 on aggregate.

Ljubljana – Slovene inventors received 16 awards at the 51st IENA invention show in Germany's Nuerenberg. The Slovene team, put together by the Slovene Business Inventions Network (SPIM), took part in this show for the ninth time this year, winning two gold, eight silver and five bronze medal, as well as a special award.

Aljosa Pajk won gold for his solar roof tile, while Stane Ocepek of the furniture manufacturer SVEA Zagorje received the gold medal for inventing a special fireproof element for the kitchen extractor hood. The special award was conferred to Viktor Bitenc for his fireplace furnace. The traditional IENA show, which was underway from 1 to 4 November, was organised by the company AFAG from Nuerenberg.

Ljubljana – Almost 74 percent of Slovenes believe that the government should ensure that the two state-owned banks - NLB and NKBM - remain in Slovene ownership following the completion of privatisation. More than 92 percent of the 706 polled persons also indicated that they expect the government to give preference to a domestic buyer over a foreign one.

Ljubljana – Judging by the number of quality certified organisations, Slovenia is above the European average, somewhere at the level of France and Germany, Jozko Cuk, President of the Slovene Association for Quality, said in Portoroz at the outset of a conference on quality, which he said was an opportunity for some 400 participants to get to know all aspects of quality.

Piran – The Slovene coastal town of Piran will be the set for the Greek-French-Slovene co-produced feature film "*Lilly's Story*". The film is set in the mid-70s when Greeks fled from their country that was under dictatorial rule. Piran was the place where they met every summer, as it reminded them of Greece due to the sea, the sun and the joyful colours. In that time, Piran was homeland for them.

Ljubljana – The new Guide to Slovene Orthography, a reference book of contemporary Slovene language, hit the shelves, almost 40 years since its last edition was published. The 1,800 pages of the sixth edition contains orthography rules and a dictionary of over 130,000 entries.

Ljubljana – The greatest military threat nowadays is terrorism, and it is clear that NATO members are most exposed to it, therefore Slovenia's accession to NATO would be a strategic mistake, Luka Juri, President of the Young Forum of the parliamentary United List of Social Democrats (ZLSD) said.

Juri explained that the Young Forum will organise a conference next spring at which they will try to convince the ZLSD, which is strongly in favour of Slovenia's NATO membership, that NATO accession is harmful.

Ljubljana – Credible information points to the first case of mad cow disease in Slovenia, said Agriculture Minister Franci But and the head of the Slovene Veterinary Administration, Zoran Kovac. According to three repetitions of a quick analysis, a five-year old cow from a farm in the Upper Savinja Valley, northern Slovenia, has been infected with BSE.

Trieste – Vatican authorities have given a green light to start a process for eventual beatification of Slovene priest and public worker Jakob Ukmar, a member of the Slovene community in Trieste, NE Italy.

Ljubljana – Slovenia saw a labour force of 886,047 people in September, 786,213 of which were persons in paid employment, up 0.5 percent from August and 1.7 percent more than in September 2000, the National Statistical Office said. Registered unemployment was at 11.3 percent, up 0.2 percent over the previous month. A total of 99,834 persons were registered as unemployed in September, which is up 1.7 percent over August and down 2.3 percent over September 2000.

Willemstad – The Slovene chain of casinos HIT from Nova Gorica opened its first casino abroad on the Caribbean island of Bonaire in the Netherlands Antilles. Casino Caribe is part of Plaza Resort, the largest tourist complex on the island with over 200 accommodation units on a five-star level. Plaza Resort is owned and run by the Van der Valk family that holds around 80 hotels in the Netherlands and around the world.

Ljubljana – Slovenes Make up for Almost Half of Europe's Drunk Drivers. Slovenia has taken part in an action of the European network of traffic police (TISPOL) that resulted in confiscation of 355 driving licenses because of intoxication all over Europe in the recent days. As much as 150 of these licenses, or 42 percent, were confiscated in Slovenia, said the Slovene Police.

Ljubljana – Ela Peroci, one of the most popular Slovene authors of children books, died at the age of 79 in Ljubljana.

CLEVELAND

/STA/ – Slovenski mešani pevski zbor iz Clevelandu v ameriški zvezni državi Ohio je praznoval 85. obletnico. Proslave v Slovenskem domu v Euclidu (Slovene society home) se je poleg slavljenje udeležilo še 400 ljudi, ki so uživali v slovenskih in ameriških pesmih. Med nastopajočimi je bila tudi najstarejša članica pevskega zbora, 68-letna Sophie Elersich, ki je začela peti pri Zarji že leta 1934. Slovenski generalni konzul v Clevelandu Tone Gogala je v imenu Slovenije zboru izročil priznanje za dolgoletno prizadetvo delo pri ohranjanju slovenske kulture v ZDA. Pevski zbor pa je prejel čestitke in priznanje tudi od guvernerja zvezne države Ohio Boba Tafta.

NEW YORK

/DELO/ – Američani bodo v naslednjih dneh preverjali, ali lahko slovenski državljanji še vedno potujejo v ZDA brez vstopnih vizumov. Zaradi poostrenega nadzora na mejah, omejitev pri priseljevanju v ZDA in okrepljenih varnostnih ukrepov se bo pod ameriškim drobnogledom znašla tudi Slovenija. State Department je uradno sporočil, da bodo pohiteli s pregledom držav, katerih prebivalci za potovanje v ZDA ne potrebujejo vizumov.

TRST

/PRIMORSKE NOVICE/ – Slovenci v Italiji utegnejo dobiti svojega blaženega. Sveti sedež je namreč pred kratkim dal privoljenje za začetek postopka beatifikacije za Jakoba Ukmarja, tržaškega slovenskega duhovnika, teologa, pravnika in javnega delavca. Za postulatorja za Ukmarjevo beatifikacijo so slovenski duhovniki tržaške škofije že pred časom predlagali Dušana Jakomina, kaplana za slovenske vernike v tržaškem okraju Škedenj, ki je z Ukmarjem tesno sodeloval skoraj 20 let. Zdaj mora tržaška škofija imenovati posebno sodišče, ki bo pregledal Ukmarjeve spise in zasišalo priče, ki so bile z njim v osebnih stikih in dobro poznajo njegovo življenje. Jakob Ukmar se je rodil leta 1878 na Općinah pri Trstu, umrl pa je leta 1971 v Škedenju.

ZAGREB

/STA/ – Pojav bolezni norih krov v Sloveniji bo še enkrat pretresel hrvaški trg mesa. Znova bo padla cena mesa, prepolovilo pa se bo tudi povpraševanje po njem.

GORICA

/PRIMORSKE NOVICE/ – V Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici se je odvijala 43. revija goriških pevskih zborov, poznana pod imenom *Cecilijanka*. Revijo pevskih zborov na Go-riškem, ki jo že 44 let zapored prireja Zveza slovenske katoliške prosvete iz Gorice, je letos po-svečena 1000-obletnici prve dokumentirane pisne omembe mesta Gorice in bližnjega Sol-kana. Na Ceciljanki je letos nastopilo 22 pevskih zborov iz goriškega prostora: nastopili pa so tudi gostujoči pevski zbori iz Slovenije, z avstrijske Koroške in Tržaškega.

TORONTO

/RODNA GRUDA/ – Dr. Zlatko Verbič (op.u.: nekoč je živel v Melbourne) je postal novi častni konzul in gospodarski sveto-valec Slovenije v Torontu. Verbič je po stroki stomatolog.

CLEVELAND

/RODNA GRUDA/ – Ameriški predsednik George Bush je imenoval Avgusta Pusta iz Clevelandu za člana komisije za ohranitev ameriške kulturno-zgodovinske dediščine v tujini. Avgust Pust je direktor urada za multikulture zadeve pri guvernerju Ohio Bobu Taftu v prestolnici Columbus. Pust skrbi tudi za ohranjanje stikov s Slovenijo, zato mu je predsednik Milan Kučan podelil državno odlikovanje.

CELOVEC

/RAZNI MEDIJI/ – Mohorjeva družba je zabeležila 150-letnico s posebno akademijo. Slavnostni govornik je bil tržaški pisatelj Alojz Rebula.

GONARS

/PRIMORSKI DNEVNIK/ – Delegacija republike Slovenije, ki jo je vodil predsednik DZ Borut Pahor, se je na pokopališču v Gonarsu ob kostnici in spomeniku interniranem poklonila spominu več kot 400 slovenskim žrtvam fašističnega nasilja, ki so med drugo svetovno vojno umrle v tem italijanskem koncentracijskem taborišču.

BUENOS AIRES

/STA/ – Slovenska violončelistka Karmen Pečar je na prestižnem mednarodnem tekmovanju violončelistov v čilskem Vina del Mar osvojila prvo nagrado žirije in povrhu še nagrado publike.

Zanimivo srečanje

Zofka Kočevar z Norveške

KOZASCE /GLAS SLOVENIJE/ –

V času bivanja v Sloveniji, sta se Stanka Gregorič in Florjan Auser srečala tudi z zanimivo Slovenko, ki živi na Norveškem. Reportaža z njo sta naredila skupaj z novinarko Dela Dragico Bošnjak, ki

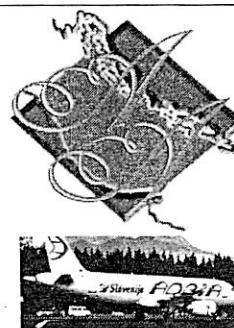
Zofka Kočevar (desno) s sestro Lojzko ju je sicer opozorila na to zanimivo osebo. Osemnajstdesetletna Zofka Kočevar že dolga leta živi v mestecu Halden. Pravi, da je na Norveškem malo Slovencev, ona pa da se je v teku let vživel v novo okolje in se asimilirala v norveško družbo.

Ko smo jo obiskali na njenem slovenskem domu pred samim Snežniškim gradom, nam je z velikim navdušenjem pripovedovala tudi o obisku Avstralije. Zofka ima nameč v Melbourneu tri sestre (Marijo, Silvo in Milko) in dva brata (Lojzeta in Jožeta). Jože Brgoč je soprog Milene Brgoč, dolgoletne knjižničarke, zdaj pa predsednice Slovenskega društva Melbourne. V Sloveniji živi še sestra Lojzka. Družina Brgočevih pa sicer izhaja iz vasi Trnje pri Pivki.

TRST

/NOVICE/ – V Trstu so leta 2000 našeli dobrih 25 odstotkov prebivalcev, starejših od 65 let. Najpogosteje bolezni sta previšok pritisk in osteoporoz, možganska kap pa prizadene 3 odstoke prebivalstva. V Trstu, mestu z največ

starejšimi zmanjkuje postelj v domovih za ostarele in bolnišnicah. V javnih ustanovah ljudje čakajo na posteljo po več let. V Italiji se rodi najmanj otrok v Evropi, premore pa 1222 starševskih domov.

ADRIATIC ADVENTURE

Najcenejše in najhitrejše potovanje do Slovenije z Lauda Air Organiziramo skupinska potovanja in naicenejši Rent-a-Car z Alpetourom

Sodelujemo z:

Malaysia Airline

Qantas

Lauda Air

Lufthansa

in drugimi letalskimi prevozniki

Telefon: (02) 9823 0011 Fax (02) 9823 0022

Shop 12, Edensor Park Plaza

Edensor Park NSW 2176

Email: adriatictours@bigpond.com.au

SPET PRIŠEL JE PRAZNIČNI ČAS

Advent, Miklavž, Božič ...

Vstopamo v zadnji mesec koledarskega leta in verjetno je prav december mesec, ki je najbolj bogat z najrazličnejšimi prazniki, ob katerih poznamo množico obredov, šeg in navad ter verovanj. Zato je prav, da se nekoliko poglobimo vanj in si ogledamo, kako bogata je slovenska kulturna dediščina, na katero bi morali biti še kako ponosni. Večina praznikov, katerim bom posvetil pozornost v tem prispevku, ima izvor v katoliški religiji, je pa res, da so nekatera verovanja obstajala še pred prihodom krščanstva na slovensko ozemlje in so dobili novo obliko, skladno s takratnim mišljenjem.

Pomembno vlogo v decembru igrajo tako imenovani **adventni svetniki**. Prva od njih je **sv. Barbara**, ki goduje 4. decembra. Legenda pravi, da naj bi živel v drugi polovici 3. stoletja in bila hči poganskega kralja. Zaradi njene lepote jo je dal kralj do poroke zapreti v stolp, ona pa je skrivaj sprejela krščansko vero in jo oznamjala ljudem. Ko je to izvedel njen oče, ji je odsekal glavo; odtedaj jo najdemo upodobljeno s stolpom in kelihom s hostijo. Zaradi njene zaprtosti in nasilne smrti so si jo za svojo zavetnico izbrali ruderji, vojaki, zidarji in vsi tisti, ki jim je grozila nagla in nepredvidena smrt.

Dva dni kasneje, 6. decembra, praznuje verjetno najbolj priljubljen svetnik v celotnem koledarskem letu – **sv. Nikolaj, med otroci veliko bolj pozan kot sv. Miklavž**. Zgodba pravi, da naj bi bil v 3. stoletju škof v Miri v Mali Aziji, znan po svoji nesebičnosti in dobroti do soljudi. O tem priča legenda, ko naj bi tri hčere siromašnega moža rešil sramote ob poroki. Oče namreč ni imel denarja, da bi jim dal doto, zato je ponoči sv. Nikolaj naskrivaj vsaki od hčera podtaknil kepo zlata. Od tedaj verjetno tudi izhaja šega, da Miklavž nosi predvsem ponoči in da

Miklavž ima rad otroke in se mednje vsako leto pripelje na voz. (Miklavževanje v Kamniku decembra 1994).

nastavlja svoje darove v za to pripravljene peharje, košare ... Da je resnično priljubljen svetnik priča tudi dejstvo, da mu je na Slovenskem posvečenih okoli dvesto cerkva, hkrati pa je tudi zavetnik ljubljanske nadškofije in ljubljanske stolnice. Ta namreč leži v bližini Ljubljance in tamkajšnji ribiči in čolnarji so si ga izbrali za svojega "patrona". Miklavževanja so na Slovenskem poznana že vse od konca 19. stoletja, svoj razmah pa je dosegel med obema vojnoma. Po letu 1945 javna miklavževanja zaradi takratne ideologije oblasti niso bila dovoljena, obnovila pa so se takoj po osamosvojitvi Slovenije in danes lahko govorimo o množičnem pojavu najrazličnejših oblik miklavževanja na Slovenskem. Sprva so se miklavževanja odvijala v meščanskem okolju, počasi pa so prodrila tudi na podeželje. Miklavž je oblečen v mašno belo haljo, imenovano alba, na glavi nosi mitro, v roki pa drži škofovsko palico. Navadno je visoke postave, ljudje pa tudi radi vidijo, da je nekoliko debelejši. Vendar sv. Miklavž naokoli ni hodil sam; spremljali so ga angeli kot predstavniki dobrega in parkeljni kot predstavniki hudiča, Satana.

Po prvotni legendi je bila **sv. Lucija** (13. december) že zgodaj kristjanka in je odbila poganskega snubca. Le-ta jo je zatožil oblastem. Po brezuspešnih poskusih mučenja ji je rabelj z mečem predrl vrat.

Benjamin Bezek,
študent etnologije iz
Kamnika
za Glas Slovenije o
adventu, Miklavžu,
Božiču in še čem ...

Benjamin Bezek je opravljal osnovno šolo na OŠ Frana Albrehta v Kamniku in se v šolskem letu 1995/96 vpisal na Gimnazijo Jožeta Plečnika v Ljubljani in v šolskem letu 1998/99 tu tudi maturiral. Trenutno je študent 3. letnika Oddelka za etnologijo in kulturno antropologijo.

Z raziskovalno dejavnostjo se je začel ukvarjati v osmem razredu osnovne šole in v šolskem letu 1994/95 pod mentorstvom prof. Daniela Bezka in Slavka Hrena osvojil 1. mesto na državnem tekmovanju mladih tehnikov v Murski Soboti z nalogo "Kako so v Rafolčah pred 70. leti s pomočjo vetrnice dobili uporaben električni tok". V srednji šoli je s področja etnologije izdelal štiri raziskovalne naloge: Simbolna in duhovna kultura v jaslicah p. Wolfganga Koglerja O Carth. (1996), Skavtska organizacija v Domžalah 1926-1941 (1997), 60 let od odkritja mamuta v Nevljah pri Kamniku (1998) in Sodobne zgodbe s Kamniškega (1999). Vse naloge so bile uspešno predstavljene na državnem tekmovanju.

Je avtor preko 60 člankov in prispevkov v različnih časopisih in revijah in soavtor publikacij "70 let skavtstva in gozdomištva v Kamniku" in "Po sledeh neveljskega mamuta". Bil je urednik skavtskega glasila Gams. Aktivno se je udeležil vrste mednarodnih UNESCO srečanj in sodeloval pri več tematskih razstavah.

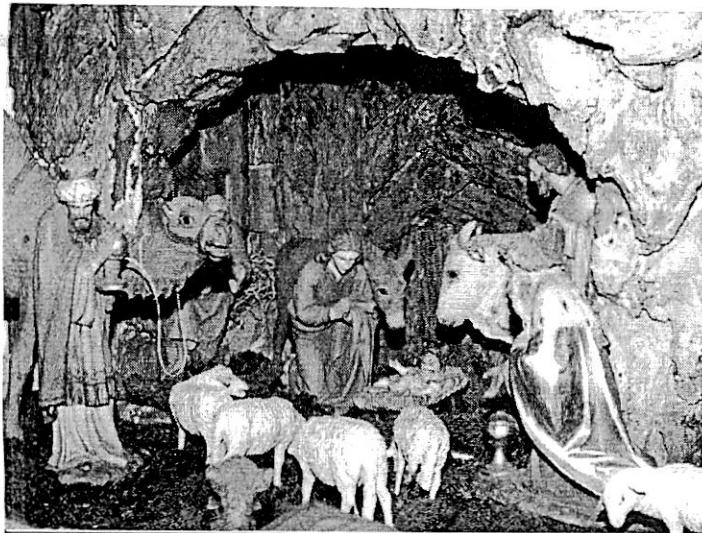
V zadnjem času se ukvarja predvsem s terenskim zbiranjem zgodb vsakdana na področju občine Kamnik, pri čemer sodeluje z Inštitutom za slovensko narodopisje pri Slovenski akademiji znanosti in umetnosti in svoja dognanja redno objavlja v Glasniku Slovenskega etnološkega društva.

Benjamin Bezek je član Združenja slovenskih katoliških skavtinj in skavtov, Filateličnega društva Ivana Vavpotiča Kamnik in Študentskega etnološkega gibanja.

V ljudskem in tudi cerkvenem izročilu pa je sv. Lucija zavetnica vida. Podobe jo pogosto kažejo s pladnjem v roki in parom oči na njem. Mučenci godujejo v koledarju na dan svoje mučeniške smrti, smrt sv. Lucije pa je zavita v legendnost. Cerkev jo je postavila na 13. december, ko je dan najkrajši. V tem času, posebno na ta dan, takšna je bila vera, po svetu gomila polno strahov; svet je odprt, vsi duhovi prihajajo na dan. Svet se pogreza v temu, najdaljša noč grozi s pogubo in smrtnjo. Zato se je Cerkev zoperstavila vsemu temu s svetlo svetlico, ki že z imenom samim prinaša luč, svetobo.

V ljudski predstavi živi sv. Tomaž kot "neverni Tomaž": ta njegova človeška poteza ga je ljudstvu približala. Sv. Tomaž je tudi priljubljena oseba v ljudski pesmi. Verovanje v zvezni Tomaževim je na Slovenskem zelo bogato. V okolici Ptuja se na ta dan ni smelo peči kruha, ker bi se drugače prikradel v hišo črn divji pes. V Podjuni na večer pred Tomaževim odkrivajo predmete pod lonci in napovedujejo, kaj se bo komu zgodilo v prihodnjem letu. Če je pod posodo skrit prstan, se bo ta poročil. V Ziljski dolini hodijo mladi "na prisluške". Po večerji se splazijo pod okno hiše, kjer žive mladi in starci skupaj in kjer število družinskih članov ni parno. Poslušajo pomenek domačih in prvo ime, ki ga zaslišijo med pogovorom, je ime njihovega bodočega zakonskega partnerja. Če se menijo o poklicih, izvešči tudi za njegov poklic. V Podjuni gredo dekleta v mraku na večer pred Tomaževim v drvarnico po naročje polen in jih prinesejo v kuhinjo. Iz nelihega ali lihega števila polen izvedo, ali se bodo v teku leta omožila.

Čas pred božičem imenuje Cerkev advent, kar latinsko pomeni prihod. Prvič se v dokumentih priprava na božič omenja v 6. stoletju, in sicer na najstarejši znani način – s postom. Ljudje so se vzdržali uživanja mesa in mesnih izdelkov tri dni v tednu – pondeljek, sredo in petek. Zenitovanj v tem času ni bilo, prav tako ne petja in veseljačenja.

Jaslice so kristjanom v pomoč za boljše razumevanje dogodkov Jezusovega rojstva (cerkvene jaslice, slikano na razstavi jaslic v Kamniku leta 1995)

Sicer pa adventni čas obsega štiri nedelje, včasih pa jih je bilo celo pet. Spominjal naj bi na štiri tisočletja od Adama do Kristusa. Advent je tudi čas zunanje priprave na Božič. Tako so moški v večerih izdelovali jaslice. Sprva so jih izdelovali iz lesa, potem pa je razširitev papirja izpodrinila to obrt. Spodobi se in stara navada je, da se za velike praznike v hiši in okoli nje vse počisti.

Božič je bil od nekdaj družinski praznik. V adventnem času naj bi se vsaj ob nedeljskih večerih družina zbrala okoli adventnega venčka, prizgala svečko na njem in kaj zmolila ali zapela božično pesem. Prižiganje luči je simbolično in kaže na to, da je Kristusov prihod vedno bližji. Vsako nedeljo prižgemo eno svečo več. Za otroke pa je prav gotovo najbolj zanimivo postavljanje jaslic, s katerim na plastičen način ponazorimo dogodek Jezusovega rojstva: Jezusovo rojstvo, oznanilo angela pastirjem, prihod in poklon pastirjev ter prihod in poklon modrih. Med nastopajočimi liki v jaslicah so glavne osebe in obiskovalci.

Glavne osebe so prav gotovo Jezus, Marija in Jožef. Pred dvesto leti je bila razširjena navada "zibanja deteta Jezusa", v zadnjem času pa se v cerkvah uveljavlja postavljanje kipa deteta Jezusa v bližino oltarja. Med obiskovalce pa lahko štejemo osebe iz realnega in nadnaravnega sveta, kot na primer angle, ki oznanijo Jezusovo rojstvo, pastirje, ki obiščejo nazareško družino... K jaslicam se postavlja tudi živali, o katerih pa Sveti pismo ne govori, vendar jih omenjajo apokrifi.

Prve jaslice na Slovenskem so leta 1644 postavili jezuiti v ljubljanski cerkvi sv. Jakoba. Jaslice so kmalu postale priljubljen element v božičnem praznovanju in v 17. stoletju so jih začeli na svojih domovih postavljati meščani, do konca 19. stoletja pa so jih imeli tudi že na podeželju. Jaslice tudi danes v mnogoterih tipih in oblikah razveseljujejo tako mlade kot odrasle ter so središče družinskega dogajanja v božičnem času. Predvsem veliko zanimanja vzbujajo pri otrocih, ki veselo prestavljajo figurice in skrbijo, da so jaslice vsak dan nekoliko drugačne.

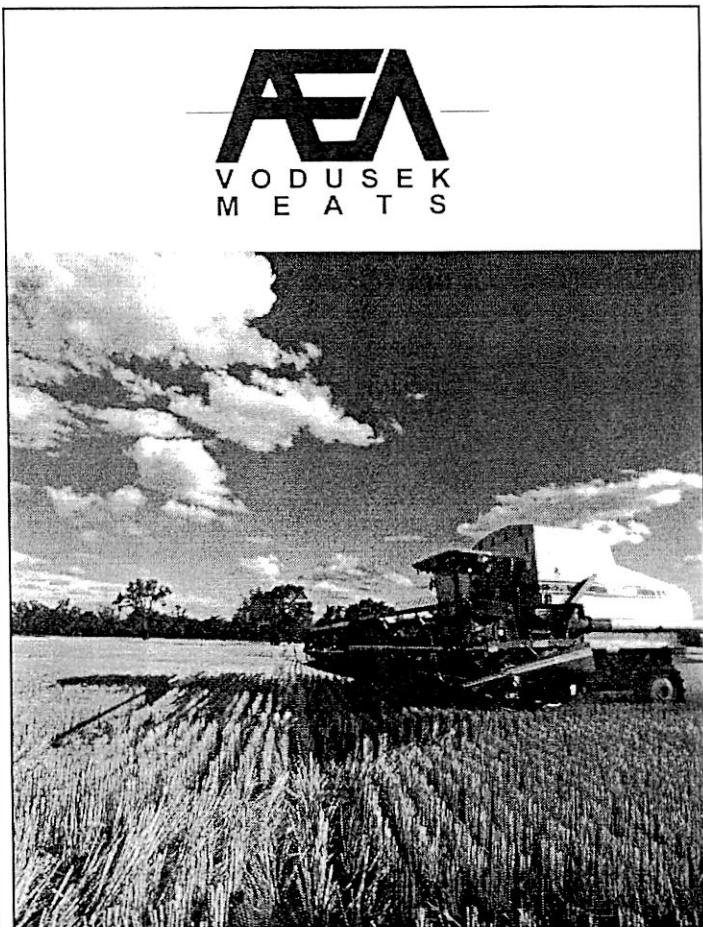
Na sam Božič ni v navadi, da se družinsko vzdušje moti z obiski; temu je namenjen 26. december – Štefanovo, ki je v Sloveniji tudi državni praznik - Dan osamosvojitve. Sveti Štefan je bil goreči oznanjevalec Kritusovega nauka, zaradi česar so ga pogani ubili. Katoliška cerkev ga danes slavi kot prvega mučenika, v ljudski zavesti pa je postal zavetnik konj in živine sploh.

V številnih slovenskih krajih so na Štefanovo ljudje k mašnemu obredju nosili "ofere". To so bile figurice živali, ki so jih imeli na domačiji in za zdravje katerih so prosili svetnika. Figurice so bile izdelane bodisi iz lesa bodisi kovine. Ponekod so morali kmetje najprej figurice za simbolično ceno odkupiti od cerkvenika, šele nato so jih odnesli pred oltar ali na določeno mesto v cerkev. Praznovanje Štefanovega se je ohranilo do današnjih dni, čeprav se je tekom

časa nekoliko spremenilo. Če je bilo nekoč prinašanje votivnih figuric domena moških, danes to opravljajo tudi ženske in otroci. Še posebej zanimivo in razvesljivo pa je to, da figurice prinašajo tudi ljudje, ki sicer doma nimajo več živine, vendar ostajajo zvesti prazniku. Takšno prinašanje votivnih figuric je še danes močno živo v Štepanji vasi v Ljubljani, v nekaterih vaseh v okolici Kranja, v Nevljah pri Kamniku, če jih naštejem samo nekaj. Druga oblika Štefanovega pa je blagoslavljanie konj pred cerkvijo, ki je bolj razširjeno, profesor Janez Bogataj pa v svojih raziskavah ugotavlja, da se je blagoslov iz živine ponekod prenesel tudi na blagoslov avtomobilov in traktorjev.

Maskiranje in obhod našemljenih likov sta značilni pustni opravili, vendar lahko Slovenci s ponosom povemo, da obstajata kot ljudske kulture tudi v prednovoletnem času. V Zgornji Bohinjski dolini so se zaradi odmognjenosti ohranili obhodi otepovcev. Njihove maske so odete v kožuhe, iz ust jih vidijo rdeči jeziki, na vrhu maske je štrlel par rogov. V času med božičem in novim letom obiščejo gospodinjstva ter od domačinov pobirajo darove, ki si jih nato porazdelijo. Znani sta dve varianti otepovcev: v okolici Studorja nastopajo otepovci brez maske, zgolj v kožuhastih oblačilih in glasbenimi instrumenti, v Stari Fužini pa srečamo maskirane otepovce brez instrumentov.

Naj čisto na koncu potrkam še na zavest otrok, ki so upanje, da bodo to bogato mero božično-novoletnih šeg in navad prenesli na svoje potomce. Otroci, bodite iznajdljivi. **28. decembra je Dan nedolžnih otročičev.** To je dan, ko lahko vi sami pripravite praznik. Dan poprej si priskrbite palico, ni pomembno, katerega drevesa. Zjutraj vstanite pred starši in jih za budnico nekajkrat potolcite po zadnjici, zraven pa glasno govorite: nedolžni otročiči, nedolžni otročiči. Na ta dan se namreč spominjam vseh nedolžnih otrok - novorojencev, ki jih je dal kralj Herod pobiti v želji, da bi pokončal prerokovanega kralja – Jezusa. Vendar pa ne pozabite: starši se vam morajo na nek način odkupiti, bodisi s sladkarijami, sadjem ali kakšnim tolarjem. Seveda pa ne pričakujte odkupnine za zelobole udarce – bodite nežni.

CANBERRA
 Phone: 02 - 6 295 1222

COBRAM
 Phone: 03 - 58722115

Elica Rizmal
Radio SBS Melbourne

POSLOVILNO PISMO

Draga Mariza,

pišem ti svoje zadnje pismo; v slovo in v spomin. Kar ne morem verjeti, da te več ni, saj sva se še pred dnevi pogovarjali po telefonu. Pred nekaj tedni si mi povedala, da so vsa zdravila odpovedala, da se bolezen neusmiljeno širi in da pravzaprav ni več upanja na ozdravitev.

"Pa se bom še borila, prav do konca ... saj tako rada živim!", si mi rekla. Tako kot takrat, pred skoraj šestimi leti, ko so ti odstranili prve znake te zahrbtne bolezni. Ko sva se pred nekaj dnevi zadnjič pogovarjali, si bila še polna načrtov.

"Le utrujena sem, tako zelo utrujena!", si mi rekla in "dosti spim", si še dodala. In zdaj si zaspala v ta večni sen, kjer ni bolečin in ne trpljenja.

Skoraj 6 let borbe s težkimi terapijami zdravljenja: kemoterapije, obsevanja, operacije, kisikova komora, infuzije in transfuzije, tablete ... vse si potrpela ... in vse pretrpela. Kje si našla ta pogum, to voljo?

Spoštovala sem ta tvoj boj, ta upor proti bolezni, ki ti je počasi, a nevzdržno jemala moč in življenje. Cenila sem tvoje delo za slovenstvo: od tistih šolskih dni, ko si učila slovenščino na sobotni šoli in delo za tvojo veliko ljubezen – radio.

Se spomniš, kako sva se včasih zgrabili, obe prepričani v svoj prav, pa se spet pomirili in nasmejali ob nerodnih dogodkih, ki spremljajo radijsko delo... Kako prav sta imela pater Valerijan in pater Bazilij, saj sta naju oba tolazila, da strela udari le v najvišje vrhove... Pa je bilo vendar tudi takrat lepo.

Zdaj se s tem pismom poslavljam od tebe in in od tistih uric, ko sva delali skupaj, včasih v veselju, včasih v težavah.

Nisi rodila otrok, a vendar si imela otroke; mladino, tiste, ki so v tvojih razredih vzljubili jezik svojih staršev, kljub temu, da so se velikokrat morali odpovedati prostim sobotam; pa si jih znala navdušiti. In vzgojila si novo radijsko moč, Tanjo, ki je v tebi gotovo našla vzor in veliko podporo.

Se spomniš, kako sva se takrat, ko smo se vsi radijci srečali na konferenci v Sydneyu, nasmejali, ker se jaz v vaši velikanski stavbi sploh nisem znašla; po vseh teh zavitih hodnikih in stopnicah? In kako sva imeli skupni program?

In potem bolezen! Spomnim se, kako pogumno si stopila na ta dolgi križev pot borbe za obstanek. Pa si vsa ta leta ostala zvesta mikrofonu, radiu, kljub bolečinam in slabosti, kljub trpljenju, ki ga je prinašala bolezen. Tolikokrat si pohvalila svojega moža, ker te je pripeljal na radio, ko sama nisi več mogla voziti in ti tudi drugače pomagal. "Oh, kaj bi bilo z menoj, če ne bi bilo mojega Milana", si vzdihnila. In Tanjo si pohvalila, kako se pridno uči radijskega dela in bila si ponosna nanjo.

Tvoja moč pa je pešala. Mnogokrat sem ti povedala, da občudujem tvoj pogum in trdno voljo. In ko si imela zdravstvene krize, sem tudi zmolila zate, za zdravje, za moč in zadnje čase, ko se je trpljenje povečalo, tudi da bi našla svoj mir in brez bolečin zaspala.

Zivela si polno, ustvarjalno življenje. Prehitro si se poslovila. Kot bi rekel Kosovel ... še polna ognja in moči, prerano k pokoju si legla.

Hvala, Mariza, za tvoje delo za Slovence in slovenstvo. Počivaj v miru.

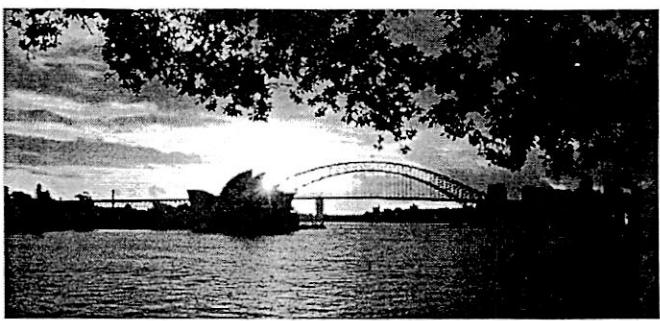
Pa vendar te, se mi zdi, skoraj slišim, kot da šepečeš: "Lepo je bilo živeti, a prišel je moj čas ...!"

Zbogom, Mariza, s Kuntnerjevimi verzi slovesa:

Pojdem,
ko pride moj maj,
pojdem na rožne poljane,
kjer najdem vse svoje zbrane...
od včeraj in kdo ve od kdaj.

Pojdem v kraj vseh krajev,
pojdem v maj
vseh majev...

Ne kličite me nazaj! ...

... sonce je zašlo ... / Foto: F.A./

Pavla Gruden
Ob grobu ...

Tebe, takšno kot si
bila med nami, Mariza,
bi v časih mojega otroštva
šolarji pozdravljali
klanjem se.

V zadnjem velikem travnu
preteklega tisočletja
si mi dala navdih,
ki sem se mu prepustila.
V imenu Očeta Beseda
naj gre sad njegov s teboj.

Iz hvaležnosti: Na tebi je onus,
Mariza – heroj,
v tujini naš bonus.

Po želji misli: Ko duh se mi zagleda
vate, Mariza,
te hoče Beseda.

Izobčudovanja: Tvoje ime,
Mariza, čuj,
mi bisere besedne niza.

Iz srca: Hvala Besedi
zate, Mariza,
v moji skromni vedi.

Iz vere v Besedo: Mariza? Trdna volja,
čudež – telo,
duh za večna polja ...

*

Avgusta,
pod Južnim križem
koncem zime, prve
v tretjem tisočletju
si se že poslavljala
od posvetnih želj.

Stisk najinjih rok
na večer tvojega odhajanja
po poti brez vrnitve,
me bo bodril
z utripom tvoje levice
v moji desnici
do kraja mojega minevanja.

Tudi tebe je vzela pomlad,
kot davno mojega očeta –
oba s svetlo zapuščino.

Kadarkoli si mi rekla Pavelca,
se mi je raznežilo srce.
Pomagaj mi, vzornica moči,
da ne zajočem. Marizika!

MARIZI LIČAN

"Radio SBS, oddaja v slovenskem jeziku ..."

V imenu Sina,
žrtev ranjene ljubezni,
sem ti še zaživa
ubesedila svoj vpogled
v tvoja široka zorišča:

darovanje lastne bolečine
za dobro bližnjega
povzdiguje skrb in bol
v daritveno veselje

duš kot si ti, Mariza,
ki odsevaš plemenitost –
učiš nas ljubezni,
hrabrosti in potrpljenja.

*

Naj twoje zadnje ležišče
sprejmē v svoj objem
iz culice v slovenski rutici
prgišče črnice z mojega vrta
za popotnico spreminjanju
tvojega telesa v novo življenje ...

*

Zemlja naša zibka,
naš oltar in kripta,
Jezus naš Gospod.

*

Zbogom, Mariza.

**Iz projekta
"Slovenci v Snowyju -
preden nam uide čas"**

Florjan Auser

"... Na Snowiju sem se pridružila možu
Milanu in bila med prvimi ženami ..."

Jindabayn: "Kakšno prijetno srečanje ob
50-letnici Snowija ..."

"Z Glasom Slovenije na SBS-u ...
Na fotografiji: Mariza Ličan,
Stanka Gregorič in Milan Ličan

Druga generacija (Tania Smrdel) prevzema radijske oddaje ...
z leve Mariza Ličan, Ivo Leber, Tania Smrdel in Helena Leber

Nataša Škof (hčerka Ivanke Škof iz Melbourn) se je rodila leta 1962 v Izoli. Od 1966 leta živi v Melbournu. Diplomirala na Likovni akademiji La Trobe University v Melbournu – smer slikarstvo, kjer je leta 1998 opravila podiplomski študij s poudarkom na raziskovanju tradicionalnega slikarstva Aboriginov.

Sodelovala je:

* od 1996 do 1997 v študentskem likovnem klubu je bila koordinatorka aktivnosti, organizirala in vodila obiske sydneyjskih galerij, bienale v Sydneju, slikarsko kolonijo, likovni forum in slikarski kamp v nacionalnem parku Nootwingee

* 1996 pri projektu ureditve zunanjega prostora La Trobe University

* 1996 članica organizacijskega odbora za razstavo podiplomskih študentov in pripravo kataloga

* 1997 povabljenja s strani Grail Galllery v Dalesfordu za izvedbo predavanj o umetnosti Aboriginov

Razstave:

* 1996 skupinska razstava Avstralski Slovenci – umetniki v Sloveniji, Italiji in Avstriji; org. SIM in Ministrstvo za kulturo

* 1996 sodelovala na skupni razstavi študentov La Trobe University, državna galerija Ben-digo-Victoria

* 1998 razstava V družbi žensk, državna galerija Shepparton

* 2001 Studio Galerija Gasspar Piran, skupinska razstava s kiparko Uršo Heller

Zora Mužinič Ob razstavi Nataše Škof

Piran, november 2001

Dobrodošli v svetu intenzivnih doživljajev, sanj in iluzij, s pravljico prežetih platen Nataše Škof, s precizno linijo enkrat razdvojenih, drugič povezanih upodobitev davnih mitoloških pripovedek, ki so videti kot halucinantne, brezčasne podobe praspomina.

Barve se v drobnih, točkastih nanosih združujejo v galaktične meglice utripajočih svetlih in senčnih tonov. Pred nami se izoblikuje motiv, ki ga je slikarka priklicala na platno. Do kod seže domisljija in želja po ustvarjanju, raziskovanju, spoznavanju?

Tehnika olja, tempere, akrila, enkavstike na platnu, mešana tehnika na papirju, tu in tam čvrsto vpeta v format slike ali sproščeno zaznamovana s sledjo plamena ... Nataša zasluti avro ljudi in pokrajine, instinkтивno išče in najde sozvočje barv, s katerimi najbolj verno posreduje svoje občutke in vedenja, iskanje motiva v videnem ali v doživetem, v komunikaciji in dinamiki srečanj s prijatelji ... ali z vami, ki to še lahko postanete. Prepušča nam asociacije in razlagi simbolov. Zanimanje za človekove inspiracije in hotenja, enkrat kot tipanje skozi somrak, drugič kot nebrzdan, sproščajoč let skozi svetlobo. Kot čustvo ali razum, strast ali nežnost, z Njo ali z Njim? Z 'Compassion' ali 'Wisdom'? Likovna dela izpostavljena (p)ogledu so zgodbe o Natašinem odkrivanju človeka (človeštva), ki živi tukaj in sedaj, v svojih globinah nosi spomine in odtise vseh preteklih doživetij in je sam sebi neznano, vase površno zazrto bitje.

Iskanje lastne identitete? Če med neštetno vprašanji najdeš odgovor na nekatera, si užpolnil svoj namen in dosegel cilj svoje nikdar dovolj predvidljive poti. Nekaj nemira naj ostane, nekaj skrivnosti naj bo neodkritih. Čas, ki nam je odmerjen je omejen. Spriznjeni z dejstvom, da bo neskončno ostalo na robu razumljivega in razumljenega, se lažje posvetimo neznanemu v sebi in (ponovni) pristnejši povezavi z naravo, s katero živimo. Iz oddaljene preteklosti je ostalo dovolj živih pričevanj in izkušenj, ki jih danes potrebujemo bolj kot kdajkoli.

Nataša Škof je s svojim ustvarjanjem zaznamovala nekaj poti do njih, na nas je, da ji sledimo.

Slovensko društvo Sydney

Sobota, 8. decembra, 19.30

MIKLAVŽEVANJE

Igra ansambel Rhinelanders

Sobota, 15. decembra

KONCERT IN PLES

Družina Galič

Vstopnina \$ 10.00 - rezervacije nujne

Ponedeljek, 31. decembra

SILVESTROVANJE

Igra ansambel Echos

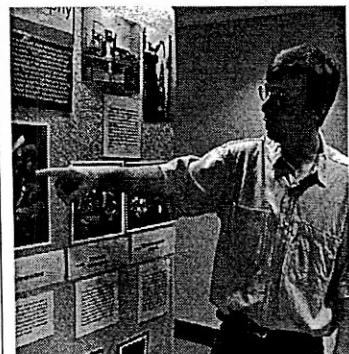
Vstopnina \$ 30.00 za člane, nečlani \$ 35.00 - vklj. večerja

2-10 Elizabeth Street, Wetherill Park NSW 2164

Telefon (02) 9756 1658 Fax 02) 9756 1447

E-mail: slodsdy@zeta.org.au

Dr. Boštjanu Kobetu avstralska nagrada Minister's Prize for Achievement in Life Sciences

BRISBANE /GLAS SLOVENIJE/ – Znanstveniku dr. Boštjanu Kobetu iz Slovenije, ki je gostujuči profesor na Inštitutu za molekularno bioznanost na univerzi Queensland v Brisbanu, je avstralski minister Nick Minchin (Minister for Science and Industry) izročil 35.000 dolarjev nagrade za njegovo uspešno znanstveno delo. Ob podelitvi nagrade je bil prisoten tudi prvi minister Avstralije John Howard. Več v angleški prilogi.

Reportaža o Božidarju Kosu na TV SLO

SYDNEY/LJUBLJANA /GLAS SLOVENIJE/ – Konec avgusta 2001 je bila v Sydneyju otvoritev prenovljenega glasbenega konzervatorija. Na slovesnem programu je bil tudi violo koncert Božidarja Kos, glasbenika, skladatelja in predstojnikinja Oddelka za kompozicijo in glasbeno tehnologijo na tem konzervatoriju. Florjan Auser je tik pred odhodom na seminar novinarjev v Sloveniji, kar nekaj dni posvetil Božidarju Kosu in konzervatoriju - veliko zanimivega je posnel na kamero. Stanka Gregorič pa je z gospodom Kosom opravila še intervjup na njegovem domu. Del reportaže je prikazala TV SLO v večernji oddaji *Odmevi*, ki je na sporedu po poročilih. Svetovno znanega glasbenika pa je omenila tudi v mariborskem tedniku 7 D, ko se je z njim pogovarjala Nada Ravter.

Na zdravje!

Očistimo jetra ...
Iz knjige dr. Hulda Clark:
Zdravilo za vse bolezni (The Cure for All Diseases)

Opozorilo: pri boleznih jeter ali resnejšem bolezenskem stanju se je o čiščenju jeter dobro posvetovati z zdravnikom. Metodo čiščenja pa sicer lahko opravi doma vsak zdrav človek.

/7D, NIKOLA PETROVIČ/ – **V ČEM JE SKRIVNOST?** Princip čiščenja jeter je zelo enostaven. Od jutra naprej pustimo jetera počivati in ne jemo ničesar, kar vsebuje maščobo. Tako se v jetrih in žolčniku nabere veliko žolča. Spijemo odvajalo (raztopino grenke soli), ki se ne vpije v črevesu, poleg tega pa blagodejno sprosti kanale v jetrih. Zvečer pred spanjem spijemo nekaj lahkega in zelo oljnatega, zaradi česar se v približno 20 minutah iz jeter in žolčnika iztisne v dvanašternik ves žolč ter s sabo potegne tudi nečistoče. Črvo "izplaknemo" s še malo raztopine grenke soli, vse pa se potem izloči skozi analno odprtino. Za celoten postopek potrebujemo dan in pol – prvi dan popoldne začnemo, drugi dan pa končamo.

POSTOPEK

- Na dan, ki smo ga izbrali za čiščenje, ne jemo torej nič mastnega. Najbolje se je držati popolnega posta, lahko pa popoldne jemo sadje ali kuhano zelenjavjo.
- Po 14.00 uri ne smemo jesti ničesar, da bodo jetera zvečer spočita in polna žolča.
- Popoldne pripravimo raztopino grenke soli v 8 dl vode.
- Ob 18.00 uri spijemo 2 dl raztopine
- Ob 20.00 uri spijemo druga 2 dl raztopine. Genka sol prepreči, da bi se voda vpila v črevesu, zato ne čutimo lakote.
- Ob 22.00 uri v steklenem kozarcu pripravimo mešanico soka grenivke in oljnega olja. Kozarec pokrijemo z dobro tesnčno pokrovom in močno pretresememo, da nastane gladka, belkasta imulzija. Hitro jo spijemo. Če mislimo, da bomo težko zaspali, spijemo s prvimi pozirki uspavalno tableto. Najbolje je leči na hrbet z blago dvignjenim zglavjem in čim prej zaspasti.
- Ob 6.00 uri zjutraj spijemo tretja 2 dl raztopine grenke soli (če se zbudimo kasneje, pa takoj, ko

KAJ POTREBUJEMO

- 50 g grenke soli ($MgSO_4$); odvajalo se dobi v lekarnah - za prvič zadostuje 30 g, mero sicer prilagodite telesni teži in vitalnosti telesa
- 800 ml mlačne vode
- 125 ml soka rdečih grenivk če ni rdečih grenivk, lahko uporabite tudi rumene; pri ajurvedski metodi se uporablja limone in z njimi je učinek približno enak, le okus je bolj zoprn
- 125 ml oljnega olja, najboljše je deviško, hladno stisnjeno
- steklen kozarec z dobrim pokrovom
- uspavalne tablete; uspavalno priporoča dr. Clarkova, ker so rezultati boljši, če je telo sproščeno; če zlahka zaspite, tablet ne potrebujete.

vstanemo). Če čutimo rahlo omotičnost, malo počakamo in tekočino spijemo kasneje.

– Ob 8.00 uri zjutraj spijemo zadnja 2 dl raztopine.

Kakšni dve uri po zadnjem kozarcu lahko spijemo naravni sok, še kasneje pojemo nekaj sadja. S kuhanimi obroki je dobro počakati do popoldneva in začeti počasi, s preprosto, lahko hrano. Najkasneje do večera se bodo prebavila povsem umirila.

Nečistoča začne prihajati iz črevesa zelo različno – pri nekaterih pozno dopoldne; pri nekaterih gre naenkrat, pri drugih pa v petih ali šestih "paketih".

Če izvajate čiščenje prvič, bodite vse jutro v pripravljenosti, občutek pri tem je namreč malo drugačen kot ob običajni veliki potrebi. Vsa tekočina, ki ste jo spili, se bo izločila, tako da je driska blag opis tega, kar boste zjutraj prestajali. No, tako hudo le ni, vendar je dobro biti pripravljen na neprijetnosti.

Obetajo se umetna jetra

Večer/ – Bolnikom, ki čakajo na presaditev jeter, bi kmalu lahko pomagala zunanja umetna jetra. Gre za napravo, ki omogoča razmnoževanje jetnih celic in odstranjuje odpadne snovi, ki se zbirajo v krvi. Skoraj vse celice sesalcev umrejo nekaj ur po ločitvi od telesa. Celice, ki jih prisilijo k nadaljnji delitvi, naredijo samomor. Celicam bi lahko samo tako podaljšali življenje in jim omogočili stalno delitev, da bi jim vstavili gen za telomerazo, gen za encim, ki popravlja telomere.

To so znanstveniki storili z mišičnimi celicami, ko pa so ta trik poskusili ponoviti z drugimi celicami, so dobili celice drugega razreda, se pravi take, ki ne naredijo samomora, marveč postopoma prenehajo delovati. Zdaj pa jim je skupina iz podjetja Multicell Associates iz Warwicka (Rhode Island, ZDA) z Ronaldom Farisom na čelu izdelala številne, skoraj neumrljive jetne celice, ki se na drug način ohranijo pri življenu. Faris in sodelavci so v DNK teh celic vstavili gen SV 40 T; ta blokira signalne beljakovine, ki celici povedo, naj se preneha deliti. Te celice delujejo enako kot jetne celice, torej odstranjujejo odpadne snovi. Kdaj bodo umetna jetra začeli dajati bolnikom, še ni jasno, ker je težko reči, kako zanesljiva so. Obstaja namreč nevarnost, da celice postanejo maligne, neumrljivost pa je znana značilnost rakavih celic. V Multicellu pravijo, da je nevarnost minimalna in da celic takoj in takoj ne bodo dajali bolnikom, marveč jih bodo uporabljali v napravi zunaj telesa.

Pri prvem izločanju ostanite na stranišču malo dlje časa (lahko tudi 30 minut) in upogibajte trup naprej, nazaj, levo, desno.

FLUORESCENTNE GRUDICE

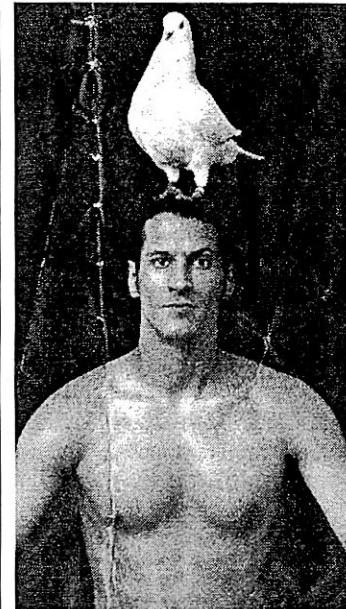
velikokrat pridejo pri prvem čiščenju nečistoče le iz črevesa, iz jeter pa samo gošča in le malo grudic, zato je dobro postopek čez dva tedna ponoviti. Kar nekaj ljudi je povedalo, da so bili pri drugem čiščenju osupli, ko so videli, koliko grudic se je nabralo v straniščni školjki – 100, 200, 300 zelenih! In velikih!

Ko čiščenje opravimo prvič, se izločijo grudice, ki so bile na koncu kanalov, tiste globlje pa se pomaknejo proti proti žolčniku. S ponavljanjem čiščenja jih počasi spravljamo ven. Sicer pa lahko zelene grudice zasledimo v blatu še dan ali dva po čiščenju.

Prepoznati jih ni težko, po navadi so živo zelene (od žolča) in plavajo na gladini vode v straniščni školjki, saj so večinoma iz hohesterola.

Možne pa so tudi druge barve (črna, rdeča ali kožna), gošča pa je po navadi oker ali bledo rjava. Grudice so porozne, zato so leglo bakterij in virusov; če imate čire ali druge infekcije črevesa, se jih je praktično nemogoče trajno znebiti, če ne očistite jeter ali žolčnika.

Dr. Clarkova svetuje, da naredimo prvič nekaj čiščenj v presledkih dveh tednov (dokler ne pride iz jeter 2000 grudic!), potem pa jih delamo redno s šestmesečnimi presledki, kasneje enkrat na leto in še kasneje dvakrat letno. Pri tem je treba upoštevati še starost, telesno težo in splošno zdravje.

Telo je stroj, ki potrebuje vzdrževanje. Tako kot moramo pri avtu redno čistiti ventile ter menjati olje in izrabljene dele, moramo pri telesu skrbeti za organe – čistiti iz njih nečistoče in strupe. Če tega dolgo ne storimo, se pojavi kronična boleznen.

Eden najpomembnejših organov so jetera, saj s čiščenjem krvi in izločanjem prebavnih sokov opravljajo vitalni telesni funkciji.

***

S čiščenjem jeter lahko poleg telesnega počutja izboljšate tudi umsko in čustveno. Na Dalnjem vzhodu bi se gotovo strinjali s tem, saj veljajo jetera tam za središče človekovih čustev.

ROJAKI IN TURISTI IZ DALJNE AVSTRALIJE,

SAMO ZA VAS

- NAJCENEJŠI NAJEM,
- DOSTAVA PO DOGOVORU,
- PESTRA IZBIRA OSEBNIH VOZIL
- VEDNO Z VAMI IN ZA VAS!**

RENT - a - CAR

Mirka Vadnova 8
Si - 4000 Kranj Slovenija
Telefon: 04 - 204 2011
Sydney - Adriatic Adventure 02 9823 0011

**GLAS SLOVENIJE
TISKOVNI SKLAD**

\$ 5.00 J. Jurin, D. Cizerle; \$ 15.00 L. Kosi;
\$ 25.00 F. Mavko, I. Grmek; \$ 45.00 U. Irhineh;
\$ 20.00 E. Jakob, J. Prekodravac, F. Bresnik,
T. Drezga; \$ 85.00 dr. E. Gobec.

HVALA

Smeh

- Poglej si ta dišeči robček ... ga je morda zgubila tvoja tajnica?
- Kje ... kje si ga našla?
- Nisem ga našla jaz, ampak poštar na tvoji nočni omarici ...

***

- Kdaj ti najbolj prija vino?
- Ko so bori zeleni.
- Pa saj so vedno zeleni.
- No in?

***

- Zakaj pa ste danes tako pozni?
- Ker ste mi včeraj rekli, naj časopis preberem doma, gospod direktor.

***

- Železnica sploh ni predraga.
- Kako lahko rečeš kaj takega?
- Ali veš, da se za isti znesek vozimo pri nas štirikrat dalj časa kot v Ameriki?

***

- Lepo od tebe, ljuba, da si se z darilom spomnila moje tajnice. Kaj pa je v paketu?
- Sampon za rast las, na tvojem suknjiču opažam, da ji čedalje bolj izpadajo ...

***

- Draga, od kod pa poznaš fanta, ki sva ga srečala, da si tako zardela?

- Oh, nič takega, to je moj bratranec.

- Hudirja, saj je vendar moj bratranec.

***

- Kako si se imela v Južni Ameriki?

- Ne vprašaj, ves teden sem bila v postelji z gastritisom!

- Oh, ti južnjaki so pa temperamentni ...

**St. John's Park
COMMUNITY CLUB**

**Vabimo vas na
Novoletni ples – Silvestrovo
Pričetek ob 19.30 – Igra Družina Galič
Cena \$ 30.00 po osebi
(v ceno vstopnice vračunana večerja)
Lucky Door Prizes – Lotterija in še kaj**

**Vsem članom in prijateljem Kluba Triglav Sydney
srečno in uspešno novo leto 2002! Odbor**

80 - 84 Brisbane Road - St. John's Park
Telefon: (02) 9610 1627 Fax: (02) 9823 2522
E-mail: club@triglav.com.au

UVOŽENA IZ SLOVENIJE

Slovenci po novem nismo več samo Butalci ali Slovenceljni, smo tudi Telebani!

Tudi to je Avstralija

**Na parlamentarnih volitvah
že tretjič zmagala
Howardova koalicija**

CANBERRA, 21. NOVEMBRA
/STA, POLONA STEKAR/

Na parlamentarnih volitvah v Avstraliji je že tretjič zapored zmagala konservativna vladajoča koalicija premiera Johna Howarda. Po preštetju 75 odstotkov glasov naj bi Howardova Liberalna stranka v 148-članskem spodnjem domu parlamenta dobila 68 sedežev, njena koalicijska partnerica Nacionalna stranka pa 12 sedežev, medtem ko naj bi opozicijska Laburistična stranka Kima Beazleyja dobila 64 sedežev. Vladajoča koalicija je na volitvah dobila približno dva odstotka več glasov kot na zadnjih volitvah leta 1998, medtem ko so laburisti zabeležili hude izgube.

John Howard

62-letni premier Howard je prevzel položaj marca 1996 po velikem volilnem porazu laburistov, ki so bili pred tem na oblasti 13 let. Osrednje teme Howardove predvolilne kampanje so bile mednarodna varnost in vprašanja priseljevanja, opozicija pa se je osredotočila na druga vprašanja, kot so izobraževanje, zdravstvo in zaposlovanje.

"Na volitvah bo šlo za to, kdo bo vodil državo v času gospodarske in mednarodne negotovosti," je dejal Howard v svojem zadnjem govoru pred volitvami. Ob tem je nakazal, da ima te sposobnosti samo on. Howard je obenem izrazil trdno podporo ZDA po terorističnih napadih 11. septembra. "Ti napadi so bili prav toliko napadi na Avstralijo kot na ZDA," je poudaril.

Načel je tudi drugo veliko temo predvolilne kampanje - politiko priseljevanja. Avstralska vlada zavrača vstop v državo prosilcem za azil, ki prispejo v Avstralijo z ladjami. "Nacionalna varnost obsega tudi zaščito avstralskih meja," je poudaril Howard. Opozoril je, da ima vsaka država pravico odločiti se, kdo lahko vstopi na njeno ozemlje in v kakšnih okolišinah. V nedavnem pogovoru za časnik *Courier Mail* iz Brisbane je trdo stališče avstralske vlade do prosilcev za azil upravičeval s terorističnimi grožnjami. Skupaj z begunci na ladjah bi se lahko v Avstralijo vtipotili tudi teroristi, je poudaril.

Prav trdo stališče avstralske vlade po drami s 400 begunci z norveške tovorne ladje Tampa je Howardu kljub mednarodnim in domaćim kritikam doma povečalo priljubljenost. Tampa je 26. avgusta s potaplajočega se indonezijskega trajekta rešila več kot 400 pretežno afganistanskih beguncev, nato pa pod njihovo prisilo zaplula v avstralske ozemeljske vode, da bi se begunci lahko izkrcali na avstralskih Božičnih otokih. Avstralska vlada jim je to odločno preprečila, begunce pa je nato sprejela otoška pacifiška državica Nauru. Senat avstralskega zveznega sodišča je kasneje odločil, da je avstralska vlada delovala v skladu z zakoni, in tako razveljavil odločitev enega od zveznih sodnikov, da so avstralske oblasti begunce s Tampon zakonito zadrževale in da begunci lahko zaposijo za zatociše v Avstraliji.

Opozicija sicer polno podpira vlado pri sodelovanju v mednarodni protiteroristični koaliciji in njeno ostro stališče do politike priseljevanja. Beazley je tako zavrnil pozive k povečanju kvote priseljencev z opozorilom, da Avstralija vsako leto sprejme 12.000 beguncev, kar jo uvršča na drugo mesto na svetu za Kanado.

Avstralski statistični urad je le dva dni pred volitvami objavil podatke o stopnji brezposelnosti, ki kažejo, da se je ta s septembridske 6,7-odstotne oktobra povišala na 7,1 odstotka. Howardova dosedanja vlada te podatke pripisuje dogodkom v svetu po 11. septembringu in napoveduje skorajšnje izboljšanje. Laburisti medtem trdijo, da je povišanje stopnje brezposelnosti posledica politike konservativne vlade, predvsem uvedbe spornega 10-odstotnega davka na proizvode in storitve (GST).

Mandat spodnjega doma avstralskega parlamenta traja tri leta. Zadnje parlamentarne volitve v Avstraliji, 3. oktobra 1998, so bile predčasne, Howard pa jih je sklical zaradi posledic azijske krize v upanju, da bo dobil nov mandat za uresničitev davčne reforme, s katero je želel

**Ob 100-letnici avstralske federacije planike?
Pa niso – ime jim je "flannel flowers"**

SYDNEY /GLAS SLOVENIE/ –
Rože so po izgledu in otipu podobne naši slovenski planiki. Pa seveda niso planike, ime jim je flannel flowers, letos so si pridobile pseudonim "Federation Stars". Zvezna država Novi južni Wales (NSW) si jih je namreč ob 100-letnici avstralske federacije, izbrala za uradni simbol.

izboljšati konkurenčnost avstralskih proizvodov na tujih trgih in ustvariti nova delovna mesta. Osrednja tema tedanje prevolilne kampanje je bila prav gospodarska politika.

Volitve so obvezne za vse Avstralce, starejše od 18 let. Potekajo po preferenčnem sistemu, tako da vsak volilec pred ime kandidata iz svojega okrožja vpiše preferenčno številko: 1 za glavnega kandidata, 2 za drugo izbiro itd.. Vsak kandidat, ki prejme več kot polovico "številki 1", je avtomatično izvoljen. V nasprotnem primeru se glasovi kandidatov, ki so se najslabše odrezali, prenesejo na vodilnega kandidata stranke, dokler se ne določi zmagovalec.

Howard se lahko pohvali kot najbolj konservativni vodja, ki ga je konservativna liberalna stranka kdaj imela, komentira britanski tednik *Economist*. Kot dodaja, bi bil največji izziv Beazleyja v primeru zmage znova vzpostaviti občutek odprtosti in strpnosti, za katerega se zdi, da je v času Howardove vladavine v Avstraliji izginil. Howard se namreč ni dovolj zavzemal za promocijo Avstralije kot odprte, multikulture države, za odpravo krivic, storjenih staroselcem Aboriginem, za usmeritev države v Azijo in odpravo ustavnih vezi z Veliko Britanijo.

Howard predstavil novo vlado

CANBERRA, 23. NOVEMBRA – Avstralski premier John Howard je v petek, 23. novembra predstavil novo avstralsko vlado, v kateri bodo ključne položaje obdržali dosedanji ministri. Avstralski zunanjki minister tako ostaja Alexander Downer, finančni minister pa Peter Costello, medtem ko je novi obrambni minister postal Robert Hill. Največje presenečenje je po mnenju opozovalcev imenovanje novega ministra za zdravstvo, ki bo poslej Kay Patterson.

Minister za priseljevanje prav tako ostaja Philip Ruddock, ki je v preteklih mesecih oblikoval trdno stališče avstralske vlade do nezakonitih priseljencev in tako dejansko pripomogel k zmagi konservativne koalicije.

Kim Beazley odstopil kot vodja Laburistov

Tanya Pliberšek ostala MP

CANBERRA, SYDNEY /GLAS SLOVENIE/ – Po dveh neuspešnih poizkusih da bi postal prvi minister Avstralije in postavil svojo stranko na zmagovite stopničke, se je Kim Beazley odpovedal vodilnemu mestu v stranki. Dvainpetdesetletni Beazley se bo verjetno v bodoče posvetil pisani zgodovini, predvsem avstralske oziroma svetovne vojaške zgodovine, ki je sicer njegov najljubši konjiček. Kim Beazley živi v Perthu in njegova dolgoletna politična pot se je pričela pri njegovih sedemnajstih letih, takrat je namreč vstopil v Laburistično stranko. Tudi njegov oče je bil znani avstralski politik.

Laburisti so dosegli nepričakovano slabe rezultate tudi v NSW, kjer je na oblasti prav njihova stranka z Bobom Carrrom na čelu. Tanya Pliberšek, kandidatka laburistov in volilnega okraja Sydney, pa je znova premagala liberalnega kandidata in si tako še naprej zagotovila stolček v zveznem parlamentu v Canberri. Tanyino politično življenje ni bilo prizadeto niti po poroki, niti po rojstvu otroka. Posveča se predvsem socialnim vprašanjem, problemom samskih mater ter drugim težavam majhnega človeka.

Pred izidom

NOGOMET:
Slovenija gre na svetovno prvenstvo

Nogometno navdušenje še kar traja

BRNIK DELO/— Dve leti po navdušenem rajanju tisočglave množice, ki je na brniskem letališču pričakala vrhunec slovenske nogometne reprezentance iz Ukrajine, kjer so si izbranci selektorja Sreška Katanca prizigrali vstopnice za nastop na Euru 2000, se je pred dnevi zgodovina ponovila v še večjem obsegu. Več kot 15.000 nogometnih privržencev je na Brniku glasno pozdravilo slovenske športne junake, ki so si v Bukarešti z neodločenim izidom 1:1 pribrcali še zgodovinski nastop na svetovnem prvenstvu prihodnje leto na Japonskem in v Južni Koreji.

Še o obisku Tovornikove v Clevelandu

CLEVELAND /STA/— Obisk Magdalene Tovornik v Clevelandu je sovpadel z največjo vsakoletno prireditvijo ameriških Slovencev, festivalom Thanksgiving Polka Party, ki jo že 38 let zapored prireja znani radijski voditelj Tonny Petkovšek. Na zaključku prireditve se je v soboto v dvorani srednje šole v Evidiu ob Clevelandu zbral prek 1000 obiskovalcev, ki so prisostvovali podelitvi nagrad ob zvoku harmonike in v slogu podelitve hollywoodskih oskarjev. Tovornikova je podelila nagrado za ohranjanje kulturne dediščine, ki jo je prejel mladinski krožek največje slovenske organizacije v ZDA, SNPJ (Slovenska narodno podpornaj jednota). Nagrade so podelili v 12 kategorijah, predvsem v zvezi z uspešnim nastopanjem in igranjem narodnozabavne glasbe, ki ji v ZDA pravijo "polka music". Posebno čast pa so izkazali tudi eni od slovenskih legend tovrstne glasbe Lojetu Slaku, ki je bil sprejet v clevelandsko dvorano slavnih imen narodnozabavne glasbe (Cleveland Style Polka Hall of Fame). Tovornikova je v Clevelandu govorila med drugim o javnem razpisu za pridobivanje sredstev za sofinanciranje projektov za Slovence v zamejstvu in po svetu. Prizadeva si namreč, da bi do leta 2002 s sredstvi urada v Slovenijo poslali najmanj deset mladih Američanov, ki bi se učili slovenskega jezika, pri čemer bi seveda še naprej podpirali okrog 30 slovenskih otrok, ki na pouk prihajajo iz Argentine. Tovornikova upa, da bo letos za Slovence po svetu na voljo najmanj 115 milijonov tolarjev.

Na kratko

— Župnija Štandrež pri Gorici je priredila pobudo z naslovom 1000 decimetrov štrudla za 1000 let Gorice. Namreč "pripravljavci" so prinesli štrudel na mize v brajdo, ga izmerili, nato pa še poskusili. Strudelada, kot so omenjeno pobudo poimenovali slovenski zamejci, je le ena izmed podobnih dogodkov, ki se bodo odvijali v okviru praznovanja v čast zavetniku sv. Andreju, ki bo doseglo vrhunec v nedeljo, 2. decembra. Takrat bo potekala maša v slovenščini, ki jo bo vodil urednik radia Ognjišče Franci Trstenjak.

— Rebeka Dremelj je na tekmovanju za Miss sveta v Sun Cityju zasedla drugo mesto v tekmovanju za miss nadarjenosti.

— Andraž Vehovar, znani kajak-kajakuist (srebro OI Atlanta), ki je v času OI Sydney 2000 vodil v slovenščini *Večer slovenskega olimpizma*, je pred dnevi na presenečenje mnogih postal glavni tajnik stranke SLS-SKD (Slovenka ljudska stranka-Krščanski demokrati).

— Republika Slovenija bo morala sesti na zatožno klop. Toži jo mestna občina Celje, ki zahteva 1,042 milijarde tolarjev od škodnine za škodo, ki je nastala v poplavi 1998, ob tem pa še zamudne obresti.

— Splošna bolnišnica Maribor je dobila sodoben rentgenski aparat za pregledne na srcu in ožilju - za koronografijo. Tako bo povečano število diagnostičnih in terapevtskih posegov na srcu in ožilju.

Modro v 2002

Vsi cvetovi bodočnosti so v semenu sedanjosti.

KITAJSKI PREGOVOR

Za življenje ni niti časa niti prostora; življenje je en sam trenutek ali cel niz vekov.

DOSTOJEVSKI

Življenje - to niso dnevi, ki so minili, temveč dnevi, ki smo si jih zapomnili.

Pjotr A. PAWLENKO

Če pogosto in veliko deliš z drugimi ... če se zaveš, da je vsaj en človek zaradi tebe lažje živel - to pomeni, da ti je uspelo.

Ralph Waldo EMERSON

Kot lahko dnevno svetobo vidiš skozi male luknjice, tako se tudi človekov značaj kaže v malih stvareh.

S. SMILES

Življenje je podobno olimpijskim igram: nekateri trgujejo, drugi gledajo, tretji se borijo.

PITAGORA

Za vse v življenju je treba plačati; čim pozneje, tem večje so obresti.

J. STEINBECK

Rametnejši popusti! Kakšna žalostna resnica, ki utemeljuje vladu neumnosti.

ESCHENBACH

Vse je mogoče oprostiti, samo ne pomanjkanje srca. Kdor ga nima, naj si ga izmisli.

DOSSI

Mnogi se imajo za popek sveta, a so le njegov slepič.

John OSBORNE

Svet je okrogel zato, da ga lahko obkroža prijateljstvo.

P. T. de CHARDIN

Življenje lahko razumemo samo za nazaj, živeti pa ga je treba naprej.

Soren KIERKEGAARD

Biti pripravljen je veliko, znati čakati, je še več, toda izkoristiti pravi trenutek, je vse.

SCHNITZLER

Razum nam lahko pokaže, čemu se je treba izogniti, toda le srce nam govori, kaj je treba storiti.

JOUBERT

**Glas Slovenije – pokrovitelji:
The Voice of Slovenia**

ROSEWOOD HOMES

Tel.: (02) 9629 5922

AEA
VODUSEK MEATS

Tel.: (03) 587 22115

Republika Slovenija
Ministrstvo za zunanje zadeve
Urad za Slovence
v zamejstvu in po svetu

IMPACT INTERNATIONAL PTY. LTD.

WINNER OF AWARD
FOR OUTSTANDING
EXPORT
ACHIEVEMENT

Tel.: (02) 9604 5133

MOVIA

Telefon: 0414 275657

OY NMS SCANDINAVIA AB IN LABORE VERITAS

Vaš slovenski poslovni partner - Finska
Your Slovenian Business Partner - Finland
E-mail: milan.smolej@kolumbus.fi

NIGRAM d.o.o.
NIZKE IN VISOKE GRADNJE

GLAS
SLOVENIJE
THE VOICE OF SLOVENIA

Po avstralskem kontinentu,
v Tasmanijo, Novo Zelandijo,
Argentino, ZDA, Kanado, Švico,
Avstrijo, Italijo, Švedsko, Rusijo,
na Japonsko, Finsko, Madžarsko
in v Slovenijo

Arround Australia, New Zealand,
Argentina, USA, Canada,
Switzerland, Austria, Italy,
Sweden, Russia, Japan,
Finland, Hungary and Slovenia